

تلاشی در مسیر معرفت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۲

جمعه ۱۸/۰۹/۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری کجای

گذپنه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سوالات آزمون

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلب:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۸۵ دقیقه	تعداد سؤال: ۵۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

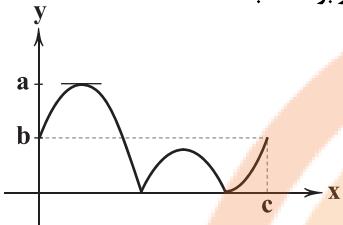
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				تا	از	
۱	حسابان	۱۰	اجباری	۱۰	۱	۱۰
	ریاضیات گسسته	۱۰		۱۱	۲۰	۲۰
	هندسه	۱۰		۲۱	۳۰	۳۰
	ریاضی ۱	۵		۳۱	۳۵	۳۵
	حسابان ۱	۵		۳۶	۴۰	۴۰
	هندسه ۱	۵		۴۱	۴۵	۴۵
	آمار و احتمال	۱۰		۴۶	۵۵	۵۵

ریاضیات

حسابان (۲)

-۱ اگر شکل مقابل، نمودار تابع $|f(x) = 2 + 3 \sin 2x|$ در یک دوره تناوب باشد، حاصل $a \times b \times c$ برابر است با:

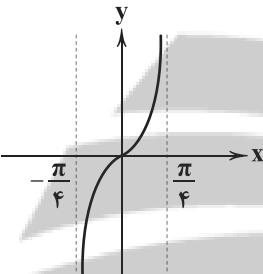

- (۱) 8π
(۲) 9π
(۳) 10π
(۴) 12π

-۲ نمودار تابع $f(x) = (\sin x + \cos x)^{1+\sin 2x}$ در بازه $[-\pi, \pi]$ چه وضعی دارد؟

- (۱) فقط در یک نقطه بر هم مماس است.
(۲) در یک نقطه متقطع است.
(۳) در دو نقطه مماس است.
(۴) در دو نقطه متقطع است.

-۳ شکل مقابل نمودار تابع $f(x) = \tan(\frac{3\pi}{4} - ax) - \cot(\frac{3\pi}{4} - ax)$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{3}$
(۲) $-\sqrt{3}$
(۳) $2\sqrt{3}$
(۴) $-2\sqrt{3}$

-۴ اگر دوره تناوب تابع $f(x) = 1 - \cos^3(\frac{x}{a} - \pi)$ برابر $\frac{\pi}{3}$ باشد، آنگاه دوره تناوب تابع $g(x) = 1 + \sin^3(2ax + \pi)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{\pi}{2}$
(۲) $\frac{3\pi}{2}$
(۳) π
(۴) 3π

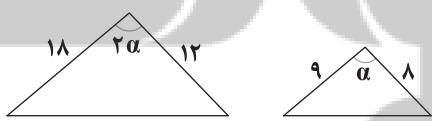
-۵ اگر $\tan(x+y) = 66$ و $\tan x + \tan y = 22$ باشند، آنگاه $\cot x + \cot y$ برابر است با:

- (۱) 33
(۲) 44
(۳) 55
(۴) 88

-۶ اگر $\frac{\sin^3 x - \cos^3 x}{2 \sin x \cos x} = -2\sqrt{6}$ و $0 < x < \frac{\pi}{2}$ باشند، آنگاه $\sin 2x$ برابر است با:

- (۱) $\frac{1}{3}$
(۲) $\frac{2}{3}$
(۳) $\frac{5}{6}$
(۴) $\frac{5}{7}$

-۷ اگر مساحت دو مثلث زیر با هم برابر باشند، جواب معادله $\cos x = 3 \cos \alpha$ کدام است؟

$$x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$$

$$x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

$$x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}$$

$$x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$$

محل انجام محاسبات

تلشی در مسیر موفقیت

-۸ معادله $1 + \sin x \sin^2 \frac{x}{2} = 0$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند جواب دارد؟

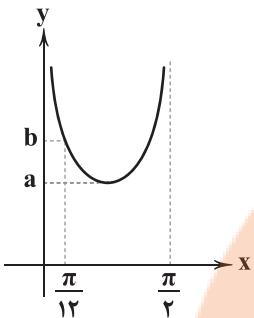
۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) هیچ

-۹ شکل مقابل نمودار تابع $f(x) = \tan x + \cot x$ را در بازه $\left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ نشان می‌دهد. مقدار $a - b$ کدام است؟

۲۵ (۴)

۲۰ (۳)

۱۵ (۲)

۱۰ (۱)

-۱۰ اگر $0 < x < 90^\circ$ و $\frac{\cos 45^\circ}{\sin(45^\circ - x)} = 2 \cos(45^\circ - x)$ آنگاه مقدار x کدام است؟ (واحدها درجه‌اند).

۹۹۹ (۴)

۹۹۷ (۳)

۹۹۸ (۲)

۹۹۶ (۱)

-۱۱ در معادله هم‌نهمتی $17x^5 - 4x^4 - 4x^3 + 4x^2 + 2x + 1 = 0$ ، مجموع جواب‌های طبیعی دورقمی کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰ (۱)

-۱۲ اگر $-2 < x < 2$ عضوی از دسته هم‌نهمتی $4x^4 + 4x^3 + 2x^2 + 4x + 1 = 0$ باشد، آنگاه باقی‌مانده تقسیم x^{1401} بر ۴ کدام است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

-۱۳ حاصل جمع ارقام کوچک‌ترین عدد سه‌ رقمی x که در معادله $14x^8 = 1$ صدق می‌کند، چقدر است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

-۱۴ اگر $3x^3 + 7x^2 + 2x + 1 = 0$ باشد، مجموع ارقام بزرگ‌ترین عدد سه‌ رقمی x کدام است؟

۲۰ (۴)

۲۶ (۳)

۲۴ (۲)

۲۲ (۱)

-۱۵ کوچک‌ترین مقدار طبیعی دورقمی n که به ازای آن معادله سیاله خطی $(4a+3)x+(3a-2)y=5n+2$ برای هر مقدار صحیح a جواب

صحیح داشته باشد، کدام است؟

۲۳ (۴)

۲۰ (۳)

۱۹ (۲)

۱۸ (۱)

-۱۶ مجموع ارقام بزرگ‌ترین عدد سه‌ رقمی n که به ازای آن معادله سیاله $28x+104y=7n-2$ در مجموعه اعداد صحیح دارای جواب باشد، کدام است؟

۲۶ (۴)

۲۴ (۳)

۲۳ (۲)

۲۲ (۱)

-۱۷ بزرگ‌ترین عدد طبیعی دورقمی y که در معادله سیاله $12x+11y=759$ صدق می‌کند، کدام است؟

۹۶ (۴)

۹۳ (۳)

۹۲ (۲)

۸۶ (۱)

-۱۸ چند نقطه مانند (y, x) با مولفه‌های طبیعی و دورقمی در معادله $5x-12y=17$ صدق می‌کنند؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

محل انجام محاسبات

تلشی در میرموفیت

- ۱۹- قیمت دو نوع دفتر به ترتیب ۲۲۰۰ و ۱۴۰۰ تومان است. با مبلغ ۱۹۰۰۰ تومان، بیشترین تعداد دفتری که می‌توان خریداری نمود که شامل هر دو نوع باشد، چقدر است؟

۱۳۷ (۴) ۱۳۶ (۳) ۱۳۵ (۲) ۱۳۴ (۱)

- ۲۰- معادله هم‌نهمتی $1^3 \equiv 79x$ در مجموعه اعداد طبیعی کوچک‌تر از ۱۰۰۰ چند جواب دارد؟

۷۹ (۴) ۷۸ (۳) ۷۶ (۲) ۷۷ (۱)

هندسه (۳)

$$-4A = \begin{bmatrix} |A| & 16 \\ -4 & |A| \end{bmatrix} \text{ کدام است؟}$$

- ۲ (۴) ۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)

- ۲۲- ماتریس A یک ماتریس قطری 3×3 است که درایه‌های واقع بر قطر اصلی آن اعداد طبیعی متفاوت و $|A| = 8$ است. حاصل $|A + I|$ کدام است؟

۱۲ (۴) ۱۶ (۳) ۲۴ (۲) ۳۰ (۱)

- ۲۳- اگر A یک ماتریس مربعی 3×3 باشد و $|A| = \frac{1}{4}$ و $|A - I|^2 = -6A$ باشد. حاصل $|A^3 + A|$ کدام است؟

-۴ (۴) -۸ (۳) ۴ (۲) ۸ (۱)

$$\text{حاصل} \begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ -2 & 1 & 7 \\ a & b+1 & c \end{vmatrix} \text{ کدام است؟}$$

$3(5c - a - 1)$ (۴) $5(3a - b + 2c)$ (۳) $5(3c + a - 1)$ (۲) $2(4a + b - c)$ (۱)

- ۲۵- اگر صفحه P یک رویه مخروطی را به گونه‌ای قطع کند که هر دو تکه بالایی و پایینی سطح مخروطی را قطع کند و شامل محور نباشد در این صورت فصل مشترک صفحه P با رویه مخروطی چه شکلی است؟

(۱) دایره (۲) بیضی (۳) سهمی (۴) هذلولی

- ۲۶- دو خط d_1 و d_2 با هم موازی هستند و فاصله آن‌ها از هم 6cm است. مکان هندسی نقاطی از صفحه که مجموع فاصله آن‌ها از دو خط d_1 و d_2 برابر 10cm شود، کدام است؟

(۱) دو خط موازی به فاصله 8cm از هم (۲) دو خط موازی به فاصله 10cm از هم

(۳) دو دایره به قطر 2cm (۴) دو دایره به قطر 4cm

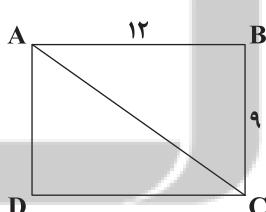
- ۲۷- چند نقطه روی مستطیل شکل زیر وجود دارد که فاصله‌اش از قطر AC برابر 6 باشد؟

(۱) صفر

(۲) ۴

(۳) ۶

(۴) ۲

- ۲۸- دو نقطه A و B و خط d که شامل هیچ‌کدام از این دو نقطه نیست در صفحه مفروض هستند. چند نقطه در این صفحه وجود دارد که از A و B به یک فاصله باشد و از خط d به فاصله 3 باشد؟

(۱) مسئله ۰ یا ۱ یا ۲ جواب دارد.

(۲) مسئله ۰ یا ۲ یا بی‌شمار جواب دارد.

(۳) مسئله ۰ یا ۱ یا بی‌شمار جواب دارد.

(۴) مسئله ۰ یا ۱ یا بی‌شمار جواب دارد.

محل انجام محاسبات

- ۲۹- دو نقطه A و B در یک صفحه به فاصله ۵ از هم قرار دارند. مکان هندسی نقطه C به طوری $3AC^2 + 2BC^2 = 35$ باشد، کدام است؟

- ۱) دایره‌ای به شعاع ۱ ۲) دایره‌ای به شعاع ۲ ۳) خطی موادی AB ۴) خطی عمود بر AB

- ۳۰- پاره خط AB به طول ۱۰ واحد در صفحه مختصات به گونه‌ای است که A همواره روی محور y و B همواره روی محور x قرار دارد. بیشترین

فاصله نقطه C(۵, ۱۲) از وسط پاره خط AB چقدر است؟

- ۱) ۱۶(۱) ۲) ۱۷(۲) ۳) ۱۸(۳) ۴) ۱۹(۴)

ریاضی (۱)

- ۳۱- $\frac{2}{3}$ اعضای مجموعه A با $\frac{4}{5}$ اعضای مجموعه B مشترک هستند. اگر n(A ∪ B) = ۱۴۰ باشد، تعداد اعضای A' - B' کدام است؟

- ۱) ۲۰(۱) ۲) ۱۰(۲) ۳) ۴۰(۳) ۴) ۶۰(۴)

- ۳۲- سه جمله اول یک دنباله هندسی با قدرنسبت ۲ را در نظر بگیرید. اگر بین جملات اول و دوم ۵ عدد و بین جملات دوم و سوم n عدد را

طوری قرار دهیم که یک دنباله حسابی تشکیل گردد، مقدار n و نسبت جمله هفتم به جمله چهارم دنباله حسابی کدام است؟

- ۱) $\frac{3}{4}$ و n = ۱۱(۱) ۲) $\frac{4}{3}$ و n = ۱۱(۲) ۳) $\frac{3}{4}$ و n = ۱۰(۳) ۴) $\frac{4}{3}$ و n = ۱۰(۴)

- ۳۳- اگر به ترتیب به جملات اول، سوم و پنجم یک دنباله حسابی اعداد ۱، ۲ و ۳ اضافه شود، جملات تشکیل دنباله هندسی می‌دهند. قدرنسبت

دنباله حسابی کدام است؟

- ۱) $-\frac{1}{4}$ (۱) ۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۳) $\frac{1}{4}$ (۲) ۴) $-\frac{1}{2}$ (۴)

- ۳۴- با توجه به رابطه $\cot \alpha = \sqrt{\frac{\tan \alpha}{\sqrt{3} + \tan \alpha}}$ مقدار sin α چقدر است؟ (α حاده است).

- ۱) $\sqrt{3}$ (۱) ۲) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۲) ۳) ۱(۳) ۴) صفر(۴)

- ۳۵- اگر $2^{\cos \alpha}$ و $2^{\sin \alpha}$ و $2^{\sqrt{2}}$ سه جمله متوالی دنباله هندسی باشند، حاصل $\sin^3 \alpha + \cos^3 \alpha$ کدام است؟

- ۱) $\frac{12}{13}(۴)$ ۲) $\frac{23}{27}(۳)$ ۳) $\frac{20}{27}(۲)$ ۴) $\frac{53}{53}(۱)$

حساباب (۱)

- ۳۶- مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی از رابطه $S_n = 2n^3 - 3n$ به دست می‌آید. در ۴۰ جمله اول این دنباله اگر مجموع جملات با شماره

مضرب ۳ را S و مجموع جملات با شماره مضرب ۴ را S' بنامیم، حاصل S - S' کدام است؟

- ۱) ۲۱۱(۱) ۲) ۲۰۱(۲) ۳) ۱۹۷(۳) ۴) ۱۸۳(۴)

- ۳۷- اگر $f(x) = (\cos x)(\cos^3 x)(\cos^5 x) \dots (\cos^{128} x)$ و $g(x) = \cos^1 x + \cos^4 x + \cos^9 x + \dots + \cos^{256} x$ ، مقدار

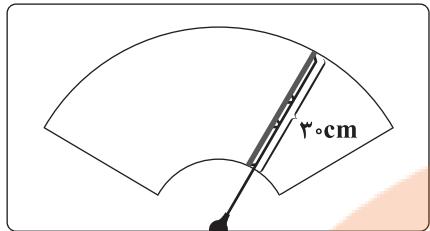
چند برابر $g(\frac{\pi}{3})$ است؟

- ۱) $\frac{1}{6}(۱)$ ۲) ۶(۲) ۳) $\frac{2}{3}(۳)$ ۴) $\frac{3}{2}(۴)$

محل انجام محاسبات

تلشی در میرموفیت

- ۳۸- طول برف پاک کن شیشه عقب یک اتومبیل $48/4$ متر است. اگر زاویه حرکت برف پاک کن 150° باشد، محیط قسمتی از شیشه که توسط برف پاک کن تمیز می شود، چقدر است؟

$$5(12\pi + 11) \quad (1)$$

$$5(11\pi + 12) \quad (2)$$

$$6(12\pi + 11) \quad (3)$$

$$6(11\pi + 12) \quad (4)$$

$$- ۳۹- \text{ اگر } \cot \alpha = 2 \text{ باشد، مقدار } A = \frac{2 \cos(\frac{9\pi}{2} - 2\alpha) - 4 \cos(19\pi + 2\alpha)}{2 \sin(20\pi - 2\alpha) + 3 \sin(\frac{7\pi}{2} + 2\alpha)} \text{ کدام است؟}$$

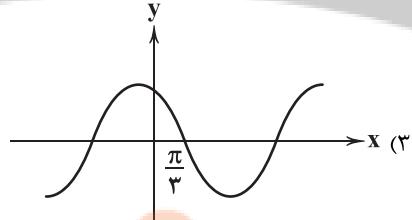
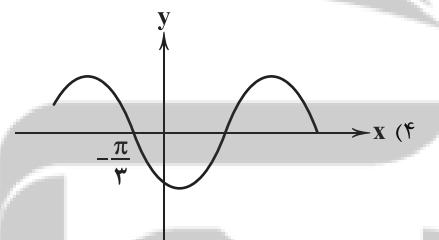
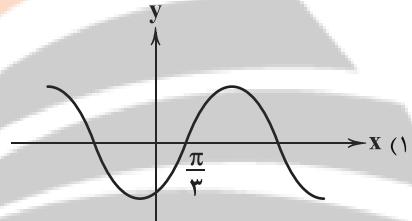
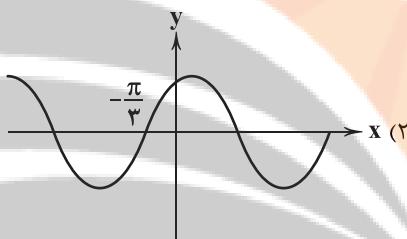
$$-\frac{23}{32} \quad (4)$$

$$\frac{23}{32} \quad (3)$$

$$-\frac{24}{17} \quad (2)$$

$$-\frac{32}{23} \quad (1)$$

- ۴۰- نمودار تابع $y = \sin x + \sqrt{3} \cos x$ در کدام گزینه درست رسم شده است؟

هندسه (۱)

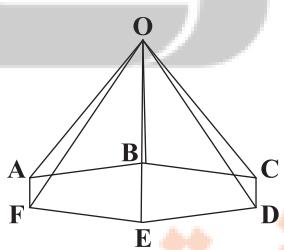
- ۴۱- در یک هرم با قاعده ۶ ضلعی، چند جفت پاره خط داریم که با هم متناظر باشند؟

$$20 \quad (1)$$

$$24 \quad (2)$$

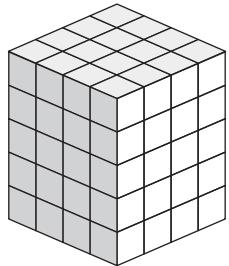
$$25 \quad (3)$$

$$27 \quad (4)$$

- ۴۲- شکل مقابله از چند مکعب تشکیل شده است که تمامی وجههای آنها را رنگ آمیزی کرده‌ایم. چند مکعب اصلًا رنگ نمی‌شود؟ (حجم هر مکعب کوچک یک واحد مکعب است).

- ۸) ۱
۱۰) ۲
۱۲) ۳
۱۵) ۴

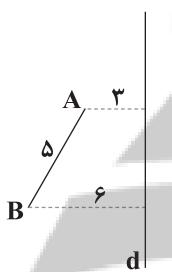
- ۴۳- کره‌ای به شعاع 17cm را صفحه‌ای برش می‌دهد. اگر دورترین فاصله این کره از این صفحه برابر 25cm باشد، مساحت مقطع به وجود آمده چه قدر است؟

- ۲۲۵ π (۴) ۱۹۶ π (۳) ۱۴۴ π (۲) ۸۱ π (۱)
۹۰ π (۴) ۷۵ π (۳) ۶۰ π (۲) ۴۰ π (۱)

- ۴۴- نمای رو به روی یک مخروط، مثلثی با اضلاع $\sqrt{61}$ ، 12 و $\sqrt{61}$ است. حجم مخروط کدام است؟

- ۸۴ π (۱)
۷۲ π (۲)
۶۴ π (۳)
۵۶ π (۴)

- ۴۵- در شکل مقابله از دوران پاره خط AB حول خط d یک جسم هندسی به وجود می‌آید. حجم شکل به وجود آمده کدام است؟

آمار و احتمال

- ۴۶- اگر ۶ نفر که ۲ نفر آنها برادر هستند، به تصادف در یک ردیف قرار گیرند، چقدر احتمال دارد که دو برادر کنار هم نباشند؟

- $\frac{5}{6}$ (۴) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۱)

- ۴۷- تاسی را ۲ بار پرتاب می‌کنیم. اگر عدد تاس اول را a و عدد تاس دوم را b فرض کنیم، معادله $x^2 + ax + b = 0$ با چه احتمالی ریشه مضاعف دارد؟

- $\frac{1}{9}$ (۴) $\frac{1}{12}$ (۳) $\frac{1}{18}$ (۲) $\frac{1}{36}$ (۱)

- ۴۸- یک کتابفروشی ۲ نوع کارت تخفیف A و B دارد. اگر 24% مشتریان کارت تخفیف A و 43% مشتریان کارت تخفیف B و 8% در صد مشتریان هر دو کارت را در اختیار داشته باشند، چقدر احتمال دارد مشتری که وارد کتابفروشی می‌شود هیچ کارت تخفیفی نداشته باشد؟

- ۰/۵۷ (۴) ۰/۵۲ (۳) ۰/۴۸ (۲) ۰/۴۱ (۱)

- ۴۹- امیر، حسن و رضا با هم ۳ بار بازی هر کی تک بیاره را انجام می‌دهند. فضای نمونه‌ای این بازی چند عضو دارد؟ (در بازی هر کی تک بیاره هر نفر پشت یا روی دست خود را نشان می‌دهد و هر کس که مدل نشان دادن دستش با ۲ نفر دیگر متفاوت باشد، برنده است).

- ۵۱۲ (۴) ۳۴۳ (۳) ۲۵۶ (۲) ۲۱۶ (۱)

- ۵۰- از بین اعداد طبیعی ۲ رقمی یک عدد به تصادف خارج می‌کنیم. با چه احتمالی این عدد مضرب 4 می‌باشد اما مضرب عدد 6 نیست؟

- $\frac{7}{45}$ (۴) $\frac{13}{90}$ (۳) $\frac{1}{15}$ (۲) $\frac{11}{90}$ (۱)

محل انجام محاسبات

- ۵۱- پیشامدهای A، B و C ناسازگار هستند. اگر $P(A \cup B \cup C) = \frac{1}{5}$ کدام است؟

۰/۹۲(۴)

۰/۹۵(۳)

۰/۹۷(۲)

۱(۱)

- ۵۲- در یک تجربه تصادفی فضای نمونه‌ای $S = \{a, b, c, d, e\}$ است. اگر $P(a), P(b), P(c), P(d)$ و $P(e)$ جمله‌های متوالی یک

دنباله حسابی با قدرنسبت منفی باشد و $P(a) + P(c) = \frac{1}{3}$ بزرگ‌ترین جمله این دنباله حسابی باشد، $P(b)$ کدام است؟

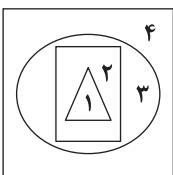
۰/۵(۴)

۰/۴۵(۳)

۰/۴۰(۲)

۰/۳۵(۱)

- ۵۳- هدفی مطابق شکل زیر طراحی شده است و احتمال اصابت تیر به هر ناحیه از رابطه $P(x) = \frac{2x+1}{r}$ به دست می‌آید که x شماره ناحیه است.

با چه احتمالی تیر شلیک شده به ناحیه ۱ برخورد می‌کند؟

 $\frac{5}{24}(۱)$ $\frac{1}{8}(۲)$ $\frac{1}{6}(۳)$ $\frac{7}{24}(۴)$

- ۵۴- سه مرد $m_۱, m_۲, m_۳$ و چهار زن $w_۱, w_۲, w_۳, w_۴$ در یک مسابقه شرکت کرده‌اند. احتمال برد زنان با هم برابر است و احتمال برد مردان

نیز با هم برابر است و احتمال برد هر مرد $\frac{2}{3}$ احتمال برد هر زن می‌باشد. اگر $m_۲$ با $w_۳$ زن و شوهر باشند، احتمال برد آن‌ها چقدر است؟

 $\frac{5}{18}(۴)$ $\frac{4}{9}(۳)$ $\frac{1}{6}(۲)$ $\frac{2}{9}(۱)$

- ۵۵- ۴ شخص a, b, c, d سوئیچ اتومبیل خود را روی یک میز قوارداده‌اند و هر کس به تصادف یک سوئیچ برمی‌دارد. با چه احتمالی فقط

شخص a سوئیچ خود را به درستی برداشته است؟

 $\frac{2}{3}(۴)$ $\frac{1}{4}(۳)$ $\frac{1}{2}(۲)$ $\frac{1}{3}(۱)$

آزمون‌های سراسری کجاح

گذپنه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سوالات آزمون

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۰ دقیقه	تعداد سوال: ۶۰
مدت پاسخگویی ویژه دیماه: ۹۰ دقیقه	تعداد سوال ویژه دیماه: ۸۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

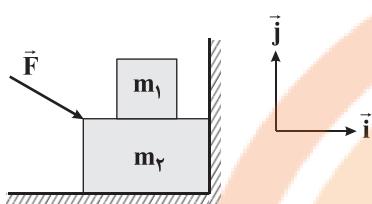
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال	مدت پاسخگویی	مدت پاسخگویی ویژه دیماه
۱	فیزیک ۳	۲۵	اجباری	۸۰	۵۶	۵۵ دقیقه
	فیزیک ۱	۱۰	زوج کتاب	۹۰	۸۱	
	فیزیک ۲	۱۰	زوج کتاب	۱۰۰	۹۱	
۲	شیمی ۳	۱۵	اجباری	۱۱۵	۱۰۱	۳۵ دقیقه
	شیمی ۱	۱۰	زوج کتاب	۱۲۵	۱۱۶	
	شیمی ۲	۱۰	زوج کتاب	۱۳۵	۱۲۶	

** داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دیماه را دارند، به تمامی سوالات زوج درس پاسخ دهند.

فیزیک

- ۵۵- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم $m_1 = 300\text{g}$ روی جسم بزرگتری به جرم $m_2 = 700\text{g}$ قرار گرفته است و توسط نیروی $\vec{F} = 6\vec{i} - 4\vec{j}$ (در SI) به دیوار فشرده شده و ساکن مانده‌اند. بردار نیروی عمودی سطح که از طرف دیوار و از طرف سطح افقی به جسم m_2 وارد می‌شوند (در SI)،

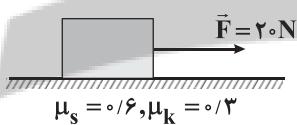
به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- (۱) $14\vec{i} + 6\vec{j}$
- (۲) $-14\vec{i} - 6\vec{j}$
- (۳) $14\vec{i} - 6\vec{j}$
- (۴) $-14\vec{i} + 6\vec{j}$

- ۵۶- یک آسانسور به صورتی طراحی شده است که با شتاب $\frac{m}{s^2} = 4$ شروع به حرکت کند و با شتاب $\frac{m}{s^2} = 8$ متوقف شود. شخصی سوار بر این آسانسور از طبقه اول به طبقه دهم رفته و سپس به طبقه چهارم می‌رود. اگر اختلاف اندازه نیروی عمودی سطح واردشده بر شخص، در ابتدای این حرکت با لحظات پایانی این حرکت برابر با 240 نیوتون باشد، جرم شخص چند کیلوگرم است؟ ($g = 9.8 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- ۸۰ (۴) ۷۰ (۳) ۶۰ (۲) ۵۰ (۱)

- ۵۷- مطابق شکل زیر، به جسمی به جرم 5kg ، ابتدا به مدت 2 ثانیه نیروی افقی $\vec{F} = 20\text{N}$ و سپس 3 ثانیه نیروی افقی $2\vec{F}$ وارد شده است، سپس نیرو قطع می‌شود تا جسم متوقف شود. جایه‌جایی این جسم از ابتدای وارد شدن نیروی \vec{F} تا لحظه توقف جسم، چند متر است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- ۲۲/۵ (۱)
۳۷/۵ (۲)
۶۰ (۳)
۷۰ (۴)

- ۵۸- فنری به طول L را از یک نقطه آویزان کرده و به سر دیگرش وزنه m می‌آویزیم. در لحظه‌ای که به حالت تعادل می‌رسد، طول آن به اندازه ΔL افزایش می‌یابد. سپس به وزنه آویخته، جرم $2m$ اضافه می‌کنیم. در این حالت در لحظه‌ای که به حالت تعادل می‌رسد، طول فنر نسبت به حالت قبل به اندازه ΔL افزایش می‌یابد. در نهایت به وزنه‌های آویخته شده، جرم $3m$ اضافه می‌کنیم. در این حالت در لحظه‌ای که به حالت تعادل می‌رسد، طول فنر نسبت به حالت قبل به اندازه ΔL_3 افزایش می‌یابد. اگر نسبت $\alpha = \frac{\Delta L_3}{\Delta L_2}$ و نسبت $\beta = \frac{\Delta L_2}{\Delta L_1}$ فرض

شوند، نسبت $\frac{\beta}{\alpha}$ برابر با کدام گزینه است؟

- $\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱)

- ۵۹- یکای ثابت گرانش عمومی، کدامیک از گزینه‌های زیر، نمی‌تواند باشد؟

- $\frac{\text{J.m}}{\text{kg}^2}$ (۴) $\frac{\text{m}^3}{\text{kg.s}^2}$ (۳) $\frac{\text{N.m}^3}{\text{kg}^2}$ (۲) $\frac{\text{N}}{\text{kg}}$ (۱)

۶۱- گلوله‌ای در شرایط خلاً در راستای قائم، رو به بالا پرتاب می‌شود. بردار تغییرات تکانه این گلوله چگونه است؟

- ۱) همواره رو به بالا است.
- ۲) همواره رو به پایین است.
- ۳) ابتدا رو به بالا و سپس رو به پایین است.
- ۴) ابتدا رو به پایین و سپس رو به بالا است.

۶۲- چتربازی از ارتفاع نسبتاً زیاد در هوا شده و در راستای قائم سقوط می‌کند. چترباز مدتی پس از رها شدن، چتر خود را باز می‌کند و نهایتاً

با سرعت ثابت به زمین می‌رسد. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با این چترباز نادرست است؟

(الف) شتاب چترباز می‌تواند رو به بالا باشد.

(ب) عکس العمل نیروی مقاومت هوای وارد بر چترباز، رو به پایین است.

(ج) بیشترین تندری چترباز در حین سقوط‌ش الزاماً برابر با تندری حدی است.

- ۱) صفر
- ۲) 2π
- ۳) π
- ۴) 3π

۶۳- جسمی به جرم m با تندری اولیه v_0 ، روی سطح افقی و مماس بر آن پرتاب می‌شود و پس از طی کردن مسافت Δx می‌ایستد. اگر در این

آزمایش، جرم جسم و تندری اولیه آن $2v_0$ درصد افزایش یافته و ضریب اصطکاک جنبشی بین سطح و جسم نیز دو برابر شود، مسافتی که این

جسم طی می‌کند تا بایستد، چند درصد و چگونه تغییر می‌کند؟

- ۱) ۷۲ - افزایش
- ۲) ۷۲ - کاهش
- ۳) ۲۸ - کاهش
- ۴) ۲۸ - افزایش

۶۴- جسمی به انتهای نخی آویزان است و مجموعه با شتاب ثابت a رو به پایین حرکت می‌کند. در این حالت کشش نخ برابر با T است. اگر

مجموعه با همان شتاب ثابت a رو به بالا حرکت کند، کشش نخ برابر با $2T$ خواهد شد. نسبت اندازه نیروی وزن جسم به کشش نخ T ، برابر با

کدام گزینه است؟

- ۱) $\frac{3}{2}$
- ۲) $\frac{1}{2}$
- ۳) $\frac{1}{3}$
- ۴) 2π

۶۵- نمودار تغییرات تکانه یک متحرک بر حسب زمان، مطابق شکل زیر است. به ترتیب از راست به چپ، سرعت متحرک و شتاب متحرک در چه لحظه‌ای صفر است؟ (حرکت جسم روی خط راست است).

۶۶- جرم کره زمین تقریباً 8×10^{24} کیلوگرم کره ماه است و فاصله مرکز زمین تا مرکز کره ماه تقریباً 3.74×10^8 متر است. یک سفینه فضایی بر روی خط واصل کره ماه و کره زمین در حال حرکت است. در لحظه‌ای که بزرگی نیروی گرانش وارد شده به سفینه از طرف کره ماه، 25 درصد بزرگی نیروی گرانش وارد شده به سفینه از طرف زمین است، فاصله سفینه تا مرکز کره زمین چند گیگامتر است؟

- ۱) 0.306×10^9 متر
- ۲) 0.068×10^9 متر
- ۳) 6.8×10^7 متر
- ۴) 3.06×10^7 متر

۶۷- در شکل زیر، نیروی \bar{F} به جسم وارد شده و جسم در حالت تعادل قرار دارد. اگر بزرگی نیروی \bar{F} را نصف کنیم، جسم همچنان در حالت

تعادل باقی می‌ماند. کدام گزینه در ارتباط با این جسم نادرست است؟

- ۱) بزرگی بیشینه نیروی اصطکاک ایستایی بین جسم و سطح کاهش می‌یابد.
- ۲) بزرگی نیروی وارد شده از طرف سطح بر جسم کاهش می‌یابد.
- ۳) بزرگی نیروی اصطکاک بین جسم و سطح کاهش می‌یابد.
- ۴) بزرگی نیروی عمودی سطح وارد شده بر جسم کاهش می‌یابد.

تلشی در مسیر موفقیت

۶۸- فنری با ثابت $\frac{N}{m} = 75$ ، به صورت قائم از سقفی آویزان است. وزنهای به جرم 5 kg را به آن متصل کرده و رها می‌کنیم تا سیستم وزنه و فنر به تعادل برسد. حال وزنه را 4 cm از حالت تعادل جدید به پایین می‌کشیم و سپس رها می‌کنیم. بزرگی شتاب حرکت وزنه بلاfacسله پس از رها شدن چند متر بر مجدور ثانیه است؟

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۶

۶۹- معادله تکانه—زمان برای جسمی به جرم 1 kg ، در SI به صورت $p = t^3 + t - 54$ است. در چه لحظه‌ای انرژی جنبشی این جسم برابر 2 J می‌شود؟

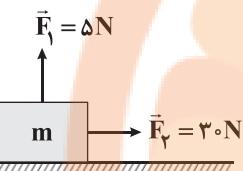
۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۲۴

۷۰- مطابق شکل زیر، اگر به جسمی به جرم m دو نیروی \vec{F}_1 و \vec{F}_2 به صورت همزمان وارد شوند، جسم با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2} = 5$ ، در جهت نیروی \vec{F}_2 شروع به حرکت می‌کند. اگر اندازه نیرویی که سطح به این جسم وارد می‌کند، برابر با $N = 25$ باشد، m چند کیلوگرم می‌تواند باشد؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

۱) ۴

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۱

۷۱- جسمی به جرم 3 kg ، در کف آسانسوری قرار دارد. هنگامی که آسانسور با شتاب $\frac{m}{s^2} = 2$ رو به پایین شروع به حرکت می‌کند، اندازه نیرویی که از طرف جسم به کف آسانسور وارد می‌شود، برابر N است. بزرگی شتاب آسانسور را چند متر بر مجدور ثانیه تغییر دهیم تا اندازه نیرویی که کف آسانسور به جسم وارد می‌کند، $12/5$ درصد افزایش یابد؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

۷۲- مطابق شکل مقابل، توپی به جرم 3 kg ، در راستای قائم با تندي $\frac{m}{s} = 5$ به سطح زمین برخورد می‌کند و با

تندي $\frac{m}{s} = 3$ در همان راستا به سمت بالا باز می‌گردد. اگر مدت زمان برخورد توپ با زمین برابر با 0.048 باشد، اندازه

نیروی متوسط عمودی سطح واردشده به توپ، در مدت زمان برخورد چند نیویتون است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

۱) ۴۰

۲) ۳۰

۳) ۲۰

۴) ۱۰

۷۳- جسمی به جرم m بر روی یک سطح افقی با ضریب اصطکاک جنبشی $\mu_s = 0.02$ با تندي اولیه 0° (مماس بر سطح) پرتاب می‌شود. اگر کل

مسافت توقف را در دو بازه زمانی مساوی طی کرده و مسافت طی شده در یکی از این بازه‌ها 50 متر بیشتر از دیگری باشد، تندي اولیه پرتاب

این جسم چند متر بر ثانیه است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

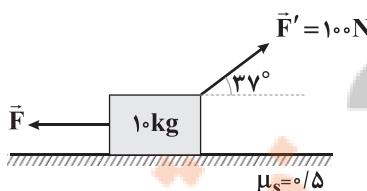
۱) ۲۵

۲) ۲۰

۳) ۱۵

۴) ۱۰

۷۴- در شکل زیر، اندازه نیروی $\vec{F}' = 100\text{ N}$ چند نیویتون باشد تا جسم در آستانه حرکت قرار گیرد؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$, $g = 10 \frac{N}{kg}$)

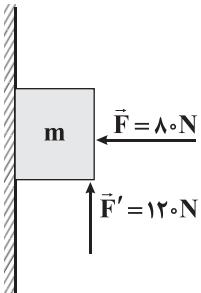
۱) ۶۰

۲) ۸۰

۳) ۱۰۰

۴) گزینه‌های (۱) و (۳) صحیح هستند.

محل انجام محاسبات

 $\mu_s = 0.5$ - ۷۵ - در شکل زیر، بهازی کدام مقدار m جسم روی دیوار ثابت می‌ماند؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

۷/۵ (۱)

۸/۵ (۲)

۱۶/۵ (۳)

۱۷/۵ (۴)

- ۷۶ - دو ماهواره به جرم‌های m و $2m$ ، به ترتیب در فاصله‌های R_e و h ، از سطح کره زمین در حال گردش هستند. اگر اندازه تکانه دو ماهواره بایک‌دیگر برابر باشد، R_e چند برابر h است؟ (R_e شعاع کره زمین است).

۱/۴

۷/۳

۱/۲

۴/۱

- ۷۷ - یک ماهواره به جرم $600 kg$ ، در ارتفاعی معادل با شعاع زمین نسبت به سطح زمین و ماهواره دیگری به جرم $700 kg$ در ارتفاعی معادل با 3 برابر شعاع کره زمین نسبت به سطح زمین روی مدار تقریباً دایره‌ای شکل به دور زمین می‌چرخد. دوره گردش ماهواره اول، چند برابر دوره گردش ماهواره دوم است؟

۸/۴

۱/۸

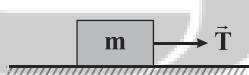
۲ $\sqrt{2}$ ۲ $\sqrt{2}$ /۸- ۷۸ - گلوله‌ای را از سطح زمین با سرعت 7 در راستای قائم رو به بالا پرتاب می‌کنیم. اگر بزرگی نیروی مقاومت هوا در مسیر رفت ثابت بوده و اندازه آن 25 درصد اندازه نیروی وزن گلوله باشد و همچنین بزرگی نیروی مقاومت هوا در مسیر برگشت نیز ثابت بوده و اندازه آن 20 درصد اندازه نیروی وزن گلوله باشد، مدت زمان بالا رفتن گلوله چند برابر مدت زمان سقوط آن است؟ ($g = 9.8 \frac{N}{kg}$)

۱۶/۲۵

۲۵/۱۶

۴/۵

۵/۴

- ۷۹ - منحرکی به صورت یکنواخت، محیط دایره‌ای به قطر 10 متر را در هر دقیقه 120 دور می‌زند. اگر جرم منحرک $2/5 kg$ باشد، بزرگی نیروی مرکزگرای وارد بر آن چند نیوتون است؟۸۰۰π^۲۶۰۰π^۲۴۰۰π^۲۲۰۰π^۲- ۸۰ - مطابق شکل مقابل، جسمی به جرم $5 kg$ روی سطح افقی به ضریب اصطکاک جنبشی 0.5 با سرعت ثابت به وسیله یک طناب کشیده می‌شود. اندازه نیروی کشش طناب، چند برابر اندازه نیرویی است که سطح افقی به(g = 10 $\frac{N}{kg}$)

۰/۲ (۴)

۵ (۳)

۵/۵ (۲)

۵/۵ (۱)

محل انجام محاسبات

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (فیزیک ۱)، شماره ۸۱ تا ۹۰ و زوج درس ۲ (فیزیک ۲)، شماره ۹۱ تا ۱۰۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

توجه: داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دیماه را دارند به تمامی سوالات زوج درس ۱ (فیزیک ۱)، شماره ۸۱ تا ۹۰ و زوج درس ۲ (فیزیک ۲)، شماره ۹۱ تا ۱۰۰، پاسخ دهند.

زوج درس ۱

فیزیک ۱ (سؤالات ۸۱ تا ۹۰)

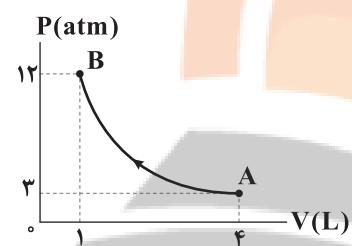

۸۱- نمودار فشار بر حسب دما برای گاز کاملی که با طی سه فرایند از نقطه a به نقطه d می‌رود، مطابق شکل مقابل است. اگر در این مسیر، کار انجام‌شده روی گاز W ، گرمای گرفته‌شده از گاز Q و تغییر انرژی درونی گاز باشد، علامت W , Q و ΔU به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

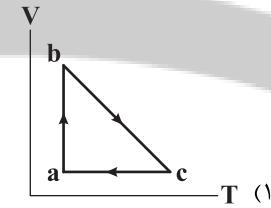
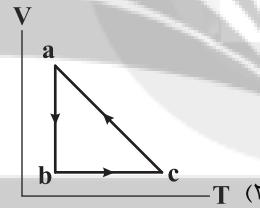
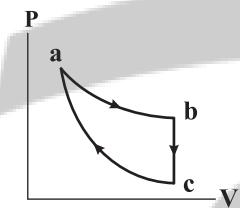
- (۱) صفر، مثبت و منفی
- (۲) مثبت، مثبت و منفی
- (۳) صفر، منفی و مثبت
- (۴) مثبت، منفی و مثبت

۸۲- گاز کاملی فرایند هم‌دما زیر را طی می‌کند. گرمای مبادله‌شده بین گاز و محیط در این فرایند چند ژول می‌تواند باشد؟ ($1\text{atm} = 10^5 \text{ Pa}$)

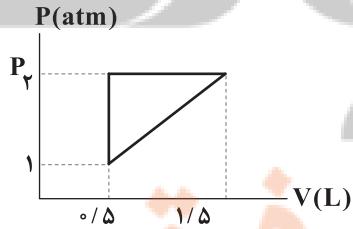
- (۱) -1800
- (۲) -800
- (۳) 1800
- (۴) 800

۸۳- گاز کاملی چرخه ترمودینامیکی فرضی نشان داده شده در شکل زیر را می‌بیناید. اگر این چرخه شامل فرایندهای هم‌حجم، هم‌دما و بی‌درورو باشد، نمودار $V-T$ این چرخه در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۸۴- چرخی زیر مربوط به یک مول گاز کامل تک‌اتمی است. اگر در این چرخه، گاز 25 J گرمای از دست بدهد، مقدار P_2 برابر اتمسفر و

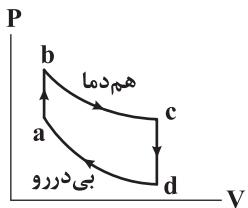
چرخه خواهد بود. ($1\text{atm} = 10^5 \text{ Pa}$)

- (۱) $3/5$ ، ساعتگرد
- (۲) 6 ، ساعتگرد
- (۳) $3/5$ ، پادساعتگرد
- (۴) 6 ، پادساعتگرد

محل انجام محاسبات

- ۸۵- با توجه به چرخهٔ ترمودینامیکی فرضی زیر، جدول زیر را با کلمات مشبت، منفی و صفر پر کنید. چه تعداد عبارت مشبت در این جدول وجود خواهد داشت؟

ΔU	W	Q	کمیت فرایند
			bc
			ab
			da

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

- ۸۶- بازده یک ماشین گرمایی که در هر چرخه $J = 250$ گرما به منبع دما پایین می‌دهد، $37/5$ درصد است. اگر این ماشین در هر ثانیه چهار چرخهٔ کامل را طی کند، توان آن چند وات است؟

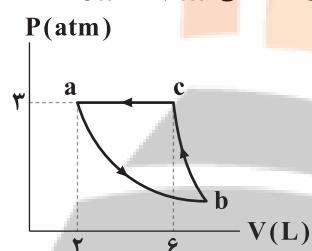
۲۰۰۰ (۴)

۱۰۰۰ (۳)

۳۰۰۰ (۲)

۶۰۰ (۱)

- ۸۷- گاز کاملی چرخهٔ ترمودینامیکی فرضی نشان داده شده در شکل زیر را می‌پیماید. این چرخه شامل فرایندهای هم‌فشار، هم‌دما و بی‌دررو می‌باشد. اگر در طی فرایند هم‌فشار، گاز $3kJ$ از دست داده باشد، کار انجام‌شده روی گاز در فرایند بی‌دررو چند ژول است؟

$(1\text{ atm} = 10^5 \text{ Pa})$

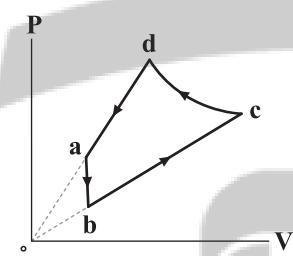
-۱۸۰۰ (۱)

۱۸۰۰ (۲)

-۴۲۰۰ (۳)

۴۲۰۰ (۴)

- ۸۸- گاز کاملی چرخهٔ ترمودینامیکی فرضی نشان داده شده در شکل زیر را می‌پیماید. اگر فرایند cd ، بی‌دررو باشد، چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با این چرخه درست است؟

$W_{ab} = \Delta U_{da} = \Delta U_{bc} = ۰$

$|Q_{ab}| = |W_{cd}|$

۲ (۲)

۴ (۴)

$U_d < U_c$

$Q_{cd} > ۰$

۱ (۱)

۳ (۳)

- ۸۹- یک مخزن فلزی به حجم 20 L محتوی گاز هلیم در فشار $4 \times 10^5 \text{ Pa}$ و دمای -73°C است. مقداری گاز هلیم دیگر را به این مخزن اضافه می‌کنیم، به طوری که فشار گاز به 10^5 Pa و دمای آن به 27°C می‌رسد. جرم گاز اضافه شده به مخزن چند گرم است؟

$$(M_{He} = 4 \frac{g}{mol}, R = 8 \frac{J}{mol \cdot K})$$

۲۰ (۴)

۱۰ (۳)

۵ (۲)

۲/۵ (۱)

- ۹۰- در ارتباط با یک ماشین درون سوز بنزینی کدام گزینه درست است؟

۱) هنگامی که پیستون در پایین ترین وضعیت خود قرار دارد، شمع جرقه می‌زند.

۲) از بین شش فرایند چرخهٔ ماشین بنزینی، دو فرایند، بی‌دررو و دو فرایند، هم‌حجم هستند.

۳) در مرحلهٔ ضربهٔ تراکم، فشار گاز داخل سیلندر با فشار جو، یکسان است.

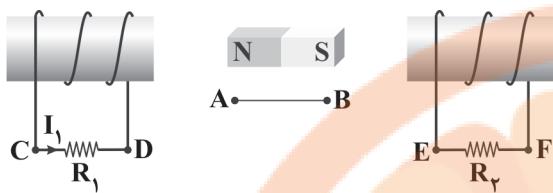
۴) همهٔ محصولات احتراق در یک مرحله از دریچهٔ خروجی خارج می‌شوند.

محل انجام محاسبات

زوج درس ۲

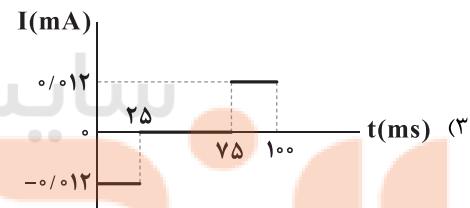
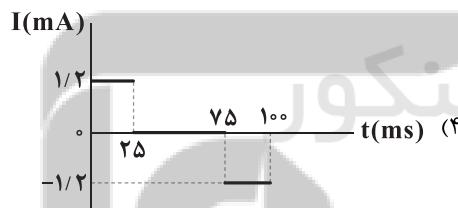
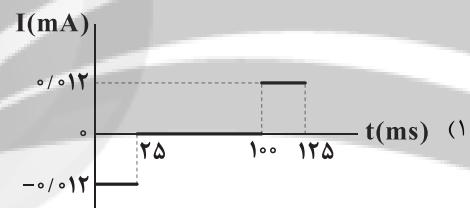
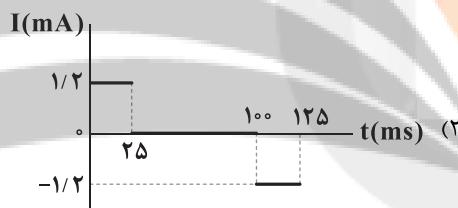
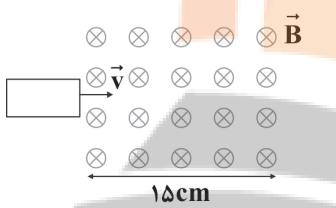
فیزیک ۲ (سوالات ۹۱ تا ۱۰۰)

۹۱- مطابق شکل زیر، آهنربا را در امتداد پاره خط AB حرکت می‌دهیم. اگر جهت جریان القایی عبوری از مقاومت R_1 از C به D باشد، جهت حرکت آهنربا و جهت جریان القایی در مقاومت R_2 به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

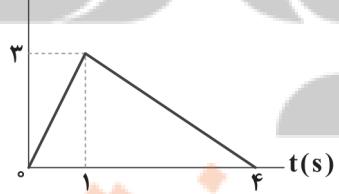

- (۱) از A به B - از F به E
- (۲) از E به A - از B به F
- (۳) از F به A - از B به E
- (۴) از E به A - از B به F

۹۲- مطابق شکل زیر، قاب فلزی مستطیل شکلی با 10 cm دور سیم به ابعاد $2\text{ cm} \times 5\text{ cm}$ با سرعت ثابت $\frac{2\text{ m}}{\text{s}}$ وارد میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی 2 G می‌شود و از طرف دیگر آن خارج می‌شود. نمودار تغییرات جریان القایی متواتری که از حلقه می‌گذرد، بر حسب زمان در کدام گزینه به درستی آمده است؟ (مقاومت الکتریکی قاب 10Ω و جریان الکتریکی ساعتگرد، مثبت فرض شود).

۹۳- نمودار تغییرات شار مغناطیسی عبوری از یک حلقه رسانا بر حسب زمان، مطابق شکل زیر است. اندازه نیروی محکمه القاشده در حلقه در $\Phi(\text{Wb})$

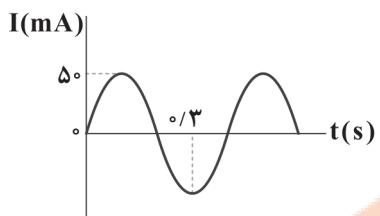
لحظه $t = \frac{3}{5}s$ چند ولت است؟

- (۱) ۱
- (۲) ۰.۵
- (۳) ۰.۲۵
- (۴) صفر

محل انجام محاسبات

- ۹۴- شکل زیر، نمودار جریان الکتریکی گذرنده از یک القاگر با ضریب القاوری $H/4^{\circ}$ را نشان می‌دهد. در لحظه $s = \frac{1}{3}^{\circ}$ انرژی ذخیره شده در این القاگر چند ژول است؟

$$(1) 2/5 \times 10^{-4}$$

$$(2) 2/5\sqrt{3} \times 10^{-4}$$

$$(3) 1/25\sqrt{3} \times 10^{-4}$$

$$(4) 1/25 \times 10^{-4}$$

- ۹۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

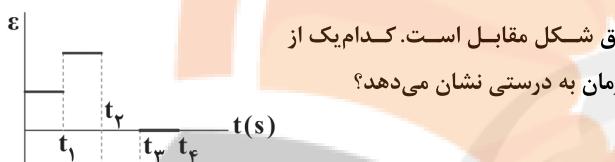
الف) در انتقال برق از نیروگاه، ابتدا از مبدل‌های افزاینده و در نهایت از مبدل‌های کاهنده استفاده می‌کنند.

ب) اگر جریان عبوری از سیم‌لوله‌ای نصف شود، انرژی ذخیره شده در آن نصف می‌شود.

ج) هر ولت، معادل یک وبر بر ثانیه است.

$$(1) صفر$$

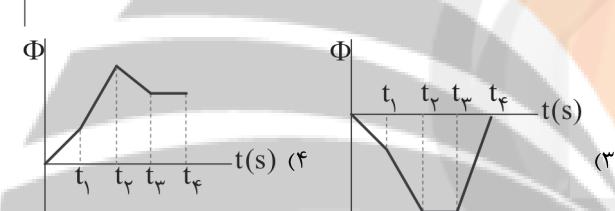
- ۹۶- نمودار نیروی محرکه القابی متوسط بر حسب زمان برای یک پیچه مطابق شکل مقابل است. کدام یک از گزینه‌های زیر، نمودار شار مغناطیسی گذرنده از این پیچه را بر حسب زمان به درستی نشان می‌دهد؟

$$(2) 3$$

$$(3) 2$$

$$(4) 4$$

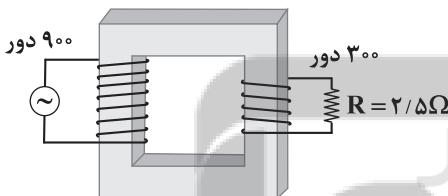
$$(4)$$

$$(3)$$

$$(2)$$

$$(1)$$

- ۹۷- اگر در مبدل آرمانی شکل زیر، بیشینه ولتاژ دو سر مولد برابر با $15V$ باشد، بیشینه توان مصرفی در مقاومت R چند وات است؟

$$(1) 5$$

$$(2) 10$$

$$(3) 20$$

$$(4) 0/5$$

- ۹۸- حلقه رسانایی به مساحت 5 cm^2 در یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی B به صورتی قوارگرفته است که سطح حلقه با خطوط میدان زاویه 60° می‌سازد. اگر این زاویه را 30° درجه کاهش دهیم، بزرگی میدان باید چند برابر شود تا شار مغناطیسی عبوری از این حلقه تعییری نکند؟

$$(1) \sqrt{3}$$

$$(2) \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$(3) \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$(4) \frac{1}{2}$$

- ۹۹- طول و تعداد دور سیم‌لوله آرمانی بدون هسته A به ترتیب نصف و سه برابر طول و تعداد دور سیم‌لوله آرمانی بدون هسته B است. اگر سطح مقطع دو سیم‌لوله یکسان باشد و از آن‌ها جریان‌های I_A و $I_B = 2I_A$ عبور کند، انرژی ذخیره شده در سیم‌لوله A چند برابر انرژی ذخیره شده در سیم‌لوله B است؟

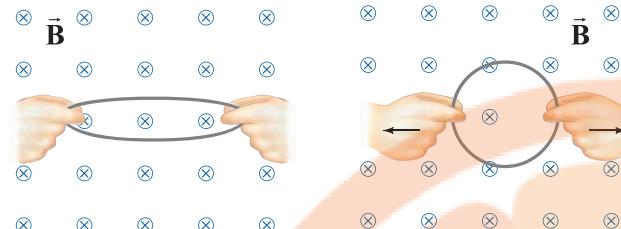
$$(1) \frac{2}{9}$$

$$(2) \frac{2}{3}$$

$$(3) \frac{9}{2}$$

$$(4) \frac{3}{2}$$

- ۱۰۰- مطابق شکل، یک حلقة رسانای دایره‌ای شکل به شعاع 10 cm که عمود بر خطوط میدان مغناطیسی یکنواخت \vec{B} به بزرگی 0.02 T قرار دارد را از دو طرف می‌کشیم تا مساحت آن در مدت زمان 15 s به اندازه 20% درصد تغییر کند. نیروی حرکة القایی متوسط در این حلقة چند ولت است و جهت جریان القایی در آن چگونه است؟

- (۱) 0.004 A - ساعتگرد
(۲) 0.004 A - پاد ساعتگرد
(۳) 0.004 A - ساعتگرد
(۴) 0.004 A - پاد ساعتگرد

شیمی

- ۱۰۱- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) در جدول پتانسیل کاهشی استاندارد، علامت E° فلزهایی که قدرت کاهندگی بیشتر از H^+ دارند، منفی است.
(۲) هر سلول گالوانی ولتاژ معینی دارد اما در آن‌ها با تغییر هر یک از اجزای سلول، ولتاژ تغییر می‌کند.
(۳) سلول گالوانی به دلیل تولید انرژی الکتریکی، ویژگی‌های یک باتری را دارد.
(۴) در آند یک سلول گالوانی، الکترون از الکتروولیت (رسانای یونی) به الکترود (رسانای الکترونی) منتقل می‌شود.

- ۱۰۲- اگر با قراردادن تیغه‌ای از فلز آلومینیم در محلول مس (II) سولفات، تعداد $9 \times 10^{-3}\text{ mol}$ الکترون میان گونه‌های اکسیده و کاهنده مبادله شود، چند گرم بر جرم تیغه افزوده می‌شود؟ (تمام فلز تولید شده بر روی تیغه رسوب می‌کند).
 $(Al=27, Cu=64:\text{g.mol}^{-1})$

- (۱) 0.240 g
(۲) 0.480 g
(۳) 0.690 g
(۴) 0.345 g

- ۱۰۳- با توجه به گزاره‌های زیر، چه تعداد از عبارت‌های پیشنهادشده درست هستند؟
• دمای مخلوط تیغه فلزی منگنز و قلع (III) نیترات پس از مدتی افزایش می‌یابد.
• تیغه فلز قلع می‌تواند یون‌های جیوه (II) را از محلول آن خارج کند.
آ) کاتیون منگنز می‌تواند موجب کاهش اتم‌های جیوه شود.

ب) سلول گالوانی منگنز – جیوه، بیشتر از emf سلول گالوانی قلع – جیوه است.

- پ) در سلول گالوانی قلع – جیوه، الکترون‌ها از طریق دیواره متخلخل به سمت الکترود جیوه می‌روند.
ت) اتم‌های جیوه در مقایسه با سایر گونه‌ها اکسیده قوی‌تری است.

- (۱) صفر
(۲) $1 \times 10^{-3}\text{ g}$
(۳) $2 \times 10^{-3}\text{ g}$
(۴) $3 \times 10^{-3}\text{ g}$

- ۱۰۴- در سلول گالوانی آلومینیم – نقره، هنگامی که جرم یکی از تیغه‌ها دو برابر می‌شود، جرم تیغه دیگر چند درصد کاهش می‌یابد؟ (جرم اولیه هر کدام از تیغه‌ها 4 g است).
 $(Al=27, Ag=108:\text{g.mol}^{-1})$

- (۱) $8/33\text{ %}$
(۲) 25 %
(۳) $16/66\text{ %}$
(۴) 75 %

- ۱۰۵- بین پتانسیل سلول و پتانسیل استاندارد سلول و غلظت کاتیون‌ها در محلول‌های کاتدی و آندی رابطه زیر برقرار است:

$$E^\circ = E^\circ_{\text{سلول}} - \frac{\log \frac{[کاهنده]}{[اکسیده]}}{n} \quad (۰.۰۵۹)$$

- پتانسیل سلول گالوانی $Ag - Au$ با غلظت 2 mol/l نقره نیترات و 4 mol/l مولار طلا (III) کلرات چند ولت است؟ (n : تعداد الکترون مبادله شده میان کاتد و آند)

$$E^\circ(Ag^+/Ag) = +0.80\text{ V}, E^\circ(Au^{3+}/Au) = +1.50\text{ V}$$

- (۱) 0.760 V
(۲) 0.640 V
(۳) 0.706 V
(۴) 0.694 V

۱۰۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با سلول گالوانی استاندارد هیدروژن - مس درست است؟

• به مرور زمان از جرم تیغه آندی کم می‌شود.

• از این سلول می‌توان برای اندازه‌گیری دقیق پتانسیل الکترودی استاندارد مس استفاده کرد.

• اگر ولتسنج عددی منفی را نشان دهد معنی آن این است که نیم‌سلول مس به سر منفی ولتسنج وصل شده است.

• کاتیون‌های Cu^{2+} با عبور از دیواره متخالخل به سمت نیم‌سلول استاندارد هیدروژن حرکت می‌کنند.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۰۷- اگر در سلول استاندارد آهن - نقره، به جای نیم‌سلول استاندارد نقره، نیم‌سلول استاندارد منیزیم قرار داده شود، چه تعداد از تغییرهای زیر رخ می‌دهد؟

$$E^\circ(\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}) = -0.44 \text{ V}, \quad E^\circ(\text{Mg}^{2+}/\text{Mg}) = -2.37 \text{ V}$$

$$E^\circ(\text{Ag}^+/\text{Ag}) = +0.80 \text{ V}$$

• قطب الکترود آهن از مثبت به منفی تغییر می‌یابد.

• emf سلول بیش از ۵۰٪ افزایش می‌یابد.

• جرم تیغه آهن به جای کاهش، افزایش می‌یابد.

• جهت جریان الکترون به جای این‌که به سمت الکترود آهن باشد، از سمت الکترود آهن است.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۰۸- با قراردادن کدام تیغه فلزی در محلول مس (II) نیترات، یک واکنش شیمیایی انجام شده و دمای مخلوط واکنش پس از مدت‌زمان کافی در مقایسه با موارد دیگر، افزایش بیشتری می‌یابد؟ (شرایط برای هر چهار ظرف یکسان است).

۴) پلاتین

۳) روی

۲) طلا

۱) آهن

۱۰۹- کدام‌یک از مطالب زیر نادرست است؟

۱) در واکنش روی با محلول هیدروکلریک اسید، یون‌های کلرید نه اکسنده هستند و نه کاهنده.

۲) ولتاژی که ولتسنج سلول گالوانی نشان می‌دهد اختلاف پتانسیل میان دو نیم‌سلول بوده که در طول واکنش ثابت است.

۳) شماری از واکنش‌های اکسایش - کاهش با مصرف انرژی همراه هستند.

۴) در واکنش سوختن یا اکسایش فلزها، گاز اکسیژن در نقش اکسنده ظاهر می‌شود.

۱۱۰- اگر پتانسیل کاهشی استاندارد کاتیون A منفی، و کمتر از کاتیون B و پتانسیل کاهشی استاندارد کاتیون D بزرگ‌تر از صفر باشد، کدام مطالب زیر درست‌اند؟ (A، B، D هر سه فلز هستند).

آ) فلز D با محلول هیدروکلریک اسید واکنش می‌دهد.

ب) برای نگهداری محلول حاوی کاتیون D می‌توان از ظرفی از جنس فلز A استفاده کرد.

پ) در سلول گالوانی حاصل از A و B، کاتیون‌های A به سمت الکترود B حرکت می‌کنند.

ت) مقایسه میان emf سلول‌های گالوانی «B - A» و «D - A» با این داده‌ها امکان‌پذیر نیست.

۴) «آ»، «ب» و «ت»

۳) «ب»، «پ» و «ت»

۲) «ب»، «ت»

۱) «آ»، «ب»

۱۱۱- با توجه به قدرت کاهندگی فلزهای آهن، سرب، نیکل و کادمیم که به صورت $\text{Fe} > \text{Cd} > \text{Ni} > \text{Pb}$ است، چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- واکنش ... $\rightarrow \text{Ni}^{2+}(\text{aq}) + \text{Fe(s)}$ به طور خودبه‌خودی و طبیعی انجام می‌شود.
- در واکنش میان تیغه کادمیم و محلول سرب (II)، فراورده‌ها سطح انرژی پایین‌تری در مقایسه با واکنش دهنده‌ها دارند.
- کاتیون سرب (II) اکسیده‌تر از کاتیون کادمیم است.
- با این فلزها و کاتیون‌های آن‌ها می‌توان ۶ نوع سلول گالوانی ساخت که بیشترین emf آن‌ها مربوط به سلول آهن – سرب است.

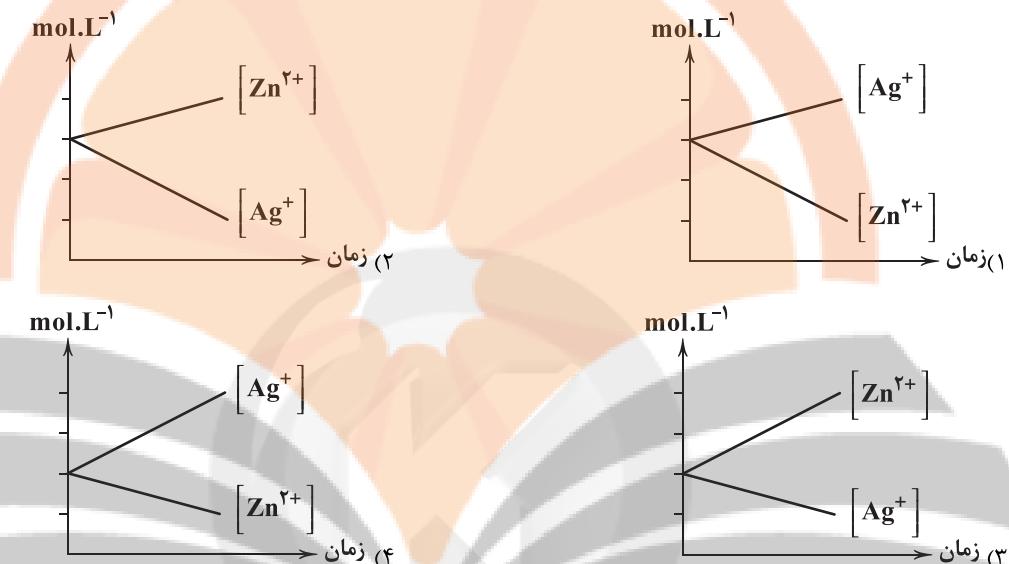
۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۱۲- کدام نمودار تغییر غلظت یون‌ها را در سلول گالوانی روی – نقره به درستی نشان می‌دهد؟

۱۱۳- در سلول گالوانی روی – مس، چه تعداد از پدیده‌های زیر در عمل هیچ‌گاه رخ نمی‌دهد؟

- در محلول پیرامون الکترود کاتد (مس)، غلظت آنیون‌ها از کاتیون مس بیشتر می‌شود.
- در الکترود آند (روی)، الکترون تولید می‌شود.

• یون‌های مس (II) با گرفتن الکترون و تبدیل به اتم Cu، افزایش شعاع پیدا می‌کنند.

• فرایند اکسایش هم‌زمان با فرایند کاهش انجام می‌شود.

۴) صفر

۱) ۳

۲) ۲

۳) ۱

۱۱۴- مجموع شماره‌های دوره و گروه اکسیده‌ترین عنصر جدول تناوبی کدام است؟

۸ (۴)

۷ (۳)

۱۹ (۲)

۱۸ (۱)

۱۱۵- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

- ۱) پسماندهای الکترونیکی مانند تلفن و رایانه همراه، به دلیل داشتن مواد شیمیایی گوناگون سمی هستند.
- ۲) برخی از پسماندهای الکترونیکی مانند باتری‌های لیتیمی به دلیل داشتن مقدار قابل توجهی از مواد و فلزهای ارزشمند، منبعی برای بازیافت این مواد هستند.

۳) لیتیم در میان عنصرها، کم‌ترین چگالی و E° را دارد.

۴) باتری‌های لیتیمی در هر دو نوع قابل شارژ و غیرقابل شارژ ساخته می‌شوند.

محل انجام محاسبات

توجه: داوطلبانه گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (شیمی ۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵ و زوج درس ۲ (شیمی ۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

توجه: داوطلبانی که قصد شرکت در کنکور سراسری ویژه دی‌ماه را دارند به تمامی سوالات زوج درس ۱ (شیمی ۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵ و زوج درس ۲ (شیمی ۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵، پاسخ دهند.

زوج درس ۱

شیمی (۱) (سوالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- کدام مطالب زیر درست‌اند؟

آ) در دما و فشار اتفاق هر دو ترکیب PH_3 و AsH_3 گازی‌شکل بوده و نقطه جوش آن‌ها کم‌تر از NH_3 است.

ب) در ساختار یخ، اطراف هر مولکول آب، ۶ پیوند هیدروژنی تشکیل می‌شود.

پ) اگر محلول سیرشده‌ای از لیتیم سولفات را به اندازه کافی سرد کنیم، مقداری از حل‌شونده آن تهنشین می‌شود.

ت) اتانول در مقایسه با استون، نقطه جوش بالاتر و جرم مولی کم‌تری دارد.

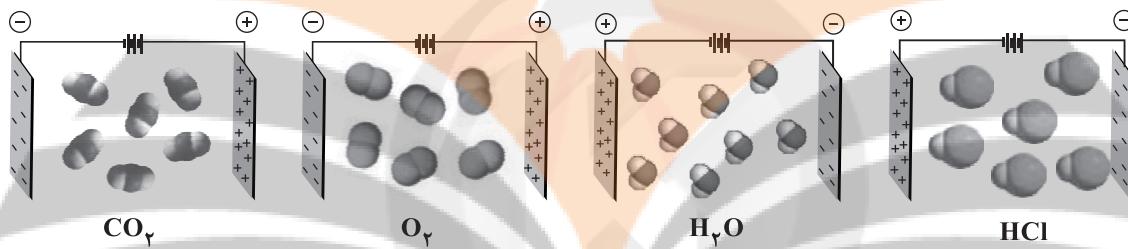
۴) «ب»، «ت»

۳) «ب»، «پ»

۲) «آ»، «ت»

۱) «آ»، «پ»

۱۱۷- در چه تعداد از شکل‌های زیر، جهت‌گیری یا عدم جهت‌گیری مولکول‌ها در میدان الکتریکی به درستی نشان داده شده است؟

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

۱۱۸- معادله اتحال پذیری دو نمک سدیم نیترات و پتاسیم کلرید بر حسب دما (در مقیاس درجه سلسیوس) به صورت زیر است. با توجه به این

معادله‌ها چه تعداد از عبارت‌های پیشنهادشده درست هستند؟

$$\text{KCl}: \text{S} = 0/30 + 27$$

$$\text{NaNO}_3: \text{S} = 0/80 + 72$$

۰ اگر ۱۰۰ گرم محلول سیرشده NaNO_3 را از دمای 15°C تا 35°C سرد کنیم، حداقل ۸٪ جرم محلول اولیه تهنشین می‌شود.

۰ اگر در دمای C° ، مقدار 150 گرم سدیم نیترات جامد را با 100 گرم آب مخلوط کنیم یک محلول فراسبیر شده به دست می‌آید.

۰ در دمای C° ۶۰ گلظت درصد جرمی محلول پتاسیم کلرید به تقریب برابر با 31% است.

۰ در هیچ دمایی اتحال پذیری این دو نمک با هم برابر نیست.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۱۹- اگر اتحال پذیری ترکیب یونی A در دمایهای C° ۲۰ و 45 به ترتیب برابر 99 و 129 گرم در 100 گرم آب باشد، در $5/5$ گرم از محلول

در دمای C° ۳۰ حداقل چند گرم از این ترکیب حل شده است؟ (فرض کنید اتحال پذیری این نمک در آب با دما، رابطه خطی دارد).

۲۷۷/۵ (۴)

۲۲۷/۵ (۳)

۲۴۷/۵ (۲)

۲۵۲/۵ (۱)

- ۱۲۰- چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

- در دما و فشار اتفاق، حالت‌های فیزیکی مولکول‌های قطبی آب و هیدروژن سولفید، متفاوت است.
- در ساختار یخ، آرایش مولکول‌های آب به گونه‌ای است که در آن، اتم‌های اکسیژن در رأس حلقه‌های شش‌ضلعی قرار دارند.
- به دلیل وجود پیوندهای هیدروژنی، ساختارهای آب و یخ منظم هستند.
- گشتاور دوقطبی هگزان به طور دقیق برابر با صفر نیست.

(۱) ۱۲۱ ۲(۲) ۳(۳) ۴(۴)

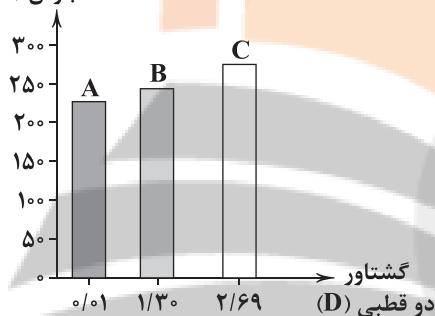
- ۱۲۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- اگر جرم مولی مولکول قطبی A بیشتر از مولکول قطبی B باشد، لزوماً نیروی بین مولکولی A قوی‌تر از B نیست.
- در مخلوط برم و هگزان، نیروی جاذبه بین مولکول‌های هگزان و برم، بیشتر از میانگین نیروهای جاذبه در برم خالص و هگزان خالص است.
- گاز اکسیژن در مقایسه با گاز نیتروژن، سخت‌تر به مایع تبدیل می‌شود.
- این‌که خیار در آب شور چروکیده می‌شود، نمونه‌ای از فرایند اسمز معکوس است.

(۱) ۱۲۲ ۲(۲) ۳(۳) ۴(۴)

- ۱۲۲- با توجه به نمودار داده شده چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟ (جرم مولی هر سه ماده آلی A، B و C با یکدیگر برابر است).

نقطه جوش (K)

• مولکول‌های B و C در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

• در شرایط یکسان A در مقایسه با B و C، انحلال‌پذیری بیشتری در هگزان دارد.

• قطبیت هیچ‌کدام از مولکول‌های A، B و C بیشتر از مولکول آب نیست.

• B می‌تواند اتانول باشد.

(۱)

۲(۲)

۳(۳)

۴(۴)

- ۱۲۳- محلول سیرشده پتاسیم نیترات در دمای 40°C دارای غلظت $4/5\text{M}$ و چگالی $1/2\text{g.mL}^{-1}$ است. انحلال‌پذیری پتاسیم نیترات در این دما

در $\text{g mol}^{-1} \approx 100\text{g.mol}^{-1}$ آب چند گرم است؟

(۱) ۴۵ ۲(۲) ۵۵ ۳(۳) ۶۰ ۴(۴) ۴۰

- ۱۲۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• در فشار یک اتمسفر و در هر دمایی، انحلال‌پذیری گاز CO_2 در آب بیشتر از گاز NO است.

• در دمای 20°C ، انحلال‌پذیری گاز O_2 در فشار 2atm در آب، دو برابر انحلال‌پذیری گاز O_2 در فشار 1atm است.

• در دمای 20°C ، انحلال‌پذیری گاز O_2 در فشار 2atm در آب، بیشتر از دو برابر انحلال‌پذیری گاز N_2 در فشار 1atm است.

• در فشار 2atm ، انحلال‌پذیری گاز O_2 در آب 20°C ، کمتر از انحلال‌پذیری گاز O_2 در آب 10°C است.

(۱) ۱۲۵ ۲(۲) ۳(۳) ۴(۴)

- ۱۲۵- برای جدا کردن ترکیب‌های آلی فرار از آب آلوده کدام روش (ها) تصفیه کارایی دارد؟

(a) تقطیر

(b) صافی کربن

(c) اسمز معکوس

(d) c, b

c, a (۲) b, a (۳) c (۴) فقط

محل انجام محاسبات

زوج درس ۲

شیمی (۲) (سؤالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- در واحد تکرارشونده کدام یک از پلیمرهای زیر نسبت شمار اتم‌های کربن به شمار مجموع سایر اتم‌ها، عدد بزرگ‌تری است؟

۴) پلی وینیل کلرید

۳) پلی سیانواتن

۲) تفلون

۱) پلی استیرن

۱۲۷- چه تعداد از مطالب زیر در ارتباط با پلی‌اتلن درست است؟

• جرم مولی میانگین آن به مقدار کاتالیزگرهای واکنش بسپارش بستگی دارد که شامل تیتانیم و آلومینیم هستند.

• از کاربردهای آن می‌توان تولید درب بطی آب و بطی‌های کدر شیر را نام برد.

• جامد بی‌رنگی است که جرم مولی آن اغلب ده‌ها هزار گرم بر مول است.

• پلی‌اتلن مذاب در دستگاهی با دمیدن هوا به ورقه نازک پلاستیکی تبدیل می‌شود.

۳) ۴

۱) ۳

۴) ۲

۲) ۱

۱۲۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

• حدود نیمی از لباس‌های تولیدی در جهان از پنبه تهیه می‌شود.

• نسبت شمار اتم به شمار عنصرها در مولکول ساده‌ترین آمید برابر $2/25$ است.

• پلیمرها و موتومر سازنده آن‌ها از نظر عنصرهای سازنده و واکنش‌پذیری، یکسانند.

• هر کدام از مولکول‌های سلولز و نشاسته، از اتصال شمار بسیار زیادی مولکول گلوکز با یکدیگر تشکیل شده‌اند.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۲۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با ترکیب زیر درست است؟

• جرم مولی آن دو برابر جرم مولی ساده‌ترین دی‌اسید است.

• شمار اتم‌های هیدروژن آن برابر با شمار اتم‌های هیدروژن اتیل استنات است.

• شمار اتم‌های کربن آن برابر با شمار اتم‌های کربن اسید سازنده استر موجود در آناناس است.

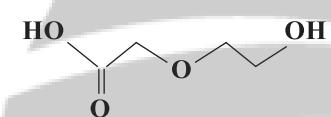
• می‌توان از آن برای تولید پلی‌استر استفاده کرد.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۳۰- از واکنش سنگین‌ترین الکل یک عاملی $R-OH$ (R: زنجیر آلکیل) محلول در آب با اسیدی که از تقطیر مورچه سرخ به دست می‌آید،

ترکیب آلی A به دست می‌آید. نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی مولکول A کدام است؟

۴) ۲/۲۵

۵) ۳

۳) ۷/۵

۵) ۷/۵

۱۳۱- کدام مطلب زیر درست‌اند؟ ($C=12, H=1, N=14: g/mol^{-1}$)

(آ) فورمیک اسید و استیک اسید به هر نسبتی در آب حل می‌شوند.

(ب) تفاوت جرم مولی ساده‌ترین آمین و سیانواتن برابر با جرم مولی ساده‌ترین آلکین است.

(پ) پلیمرهای طبیعی مانند شاخ‌گوزن و پشم گوسفند از سه عنصر تشکیل شده‌اند.

(ت) نیمی از پلیمرهای نشاسته، پلی‌استیرن، سلولز و پلی‌پروپن، زیست تخریب‌پذیرند.

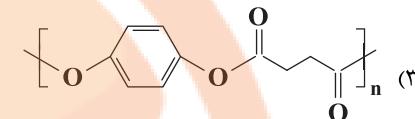
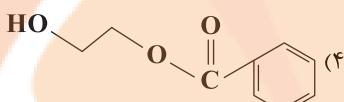
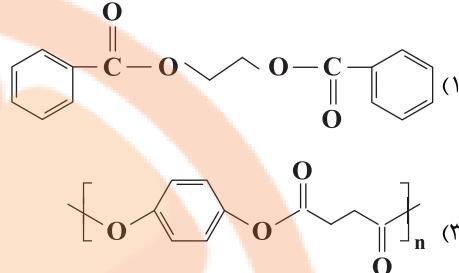
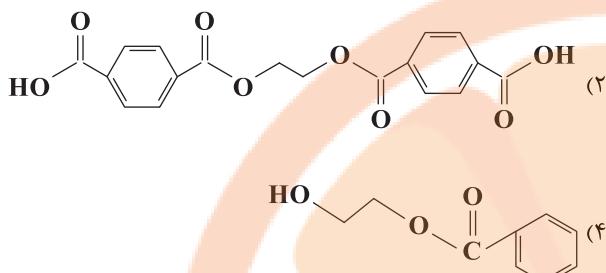
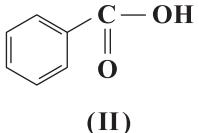
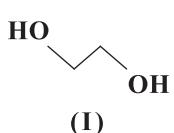
۴) «ب»، «ت»

۳) «آ»، «ب»

۲) «ب»، «آ»

۱) «آ»، «ت»

۱۳۲- در صورتی که مقادیر کافی از مولکول‌های (I) و (II) با هم واکنش دهنده کدام ترکیب آلی زیر تولید می‌شود؟

۱۳۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- مونومر تفلون در دما و فشار اتفاق یک ترکیب گازی شکل است که به عنوان سردکننده از آن استفاده می‌شود.
- در ساختار مونومر پلی‌استیレン همانند مونومر پلی‌وینیل کلرید، یک گروه وینیل وجود دارد.
- در هر واحد تکرارشونده از پلی‌سیانواتن، یک پیوند دوگانه وجود دارد.
- پلی‌اتن بدون شاخه، کدر بود و به پلی‌اتن سنگین معروف است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۳۴- اگر دو اتم هیدروژن بنزن را که در دورترین فاصله ممکن از هم قرار دارند یکبار با گروه آمینی (NH_2) و یکبار با گروه کربوکسیل جایگزین کنیم، به ترتیب دی‌آمین A و دی‌اسید B به دست می‌آید که مونومرهای سازنده کولار هستند، اگر در نمونه‌ای از کولار 2.16×10^{25} پیوند دوگانه دیده شود، جرم این نمونه چند کیلوگرم است؟ $(\text{C}=12, \text{H}=1, \text{N}=14, \text{O}=16: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$

۲/۶۵ (۴)

۲/۷۴ (۳)

۳/۱۷ (۲)

۲/۲۸ (۱)

۱۳۵- کدام یک از مطالب زیر درست است؟

- ۱) در ساختار ویتامین C، یک گروه عاملی استری و سه گروه عاملی هیدروکسیل وجود دارد.
- ۲) نیروی جاذبه میان مولکول‌های ویتامین A به طور عمده از نوع پیوند هیدروژنی است.
- ۳) در ساختار ویتامین K یک گروه عاملی کتونی و دو حلقه بنزی وجود دارد.
- ۴) برای این که ویتامین D راحت‌تر جذب بدن شود، بهتر است با غذای چرب مصرف شود.

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه‌های درس در انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۲

جمعه ۱۸/۹/۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۵۵ دقیقه	تعداد سؤال: ۱۱۵
مدت پاسخگویی ویژه دی‌ماه: ۱۷۵ دقیقه	تعداد سؤال ویژه دی‌ماه: ۱۳۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی	مدت پاسخگویی ویژه دی‌ماه
			از	تا		
۱	حسابان ۲	۱۰	۱	۱۰	۸۵ دقیقه	۸۵ دقیقه
	ریاضیات گسسته	۲۰	۱۱	۱۰		
	هندسه ۳	۳۰	۲۱	۱۰		
	ریاضی ۱	۳۵	۳۱	۵		
	حسابان ۱	۴۰	۳۶	۵		
	هندسه ۱	۴۵	۴۱	۵		
	آمار و احتمال	۵۵	۴۶	۱۰		
۲	فیزیک ۳	۸۰	۵۶	۲۵	۵۵ دقیقه	۴۵ دقیقه
	فیزیک ۱	۹۰	۸۱	۱۰		
	فیزیک ۲	۱۰۰	۹۱	۱۰		
	شیمی ۳	۱۱۵	۱۰۱	۱۵		
۳	شیمی ۱	۱۲۵	۱۱۶	۱۰	۳۵ دقیقه	۲۵ دقیقه
	شیمی ۲	۱۳۵	۱۲۶	۱۰		

تلار شرکت راهنمایی و فعالیت

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
محدثه کارگرفرد ندا فرهختی - مینا نظری	سیروس نصیری حسین نادری	حسابان (۲)
	مفید ابراهیم‌پور	کسبتی
	مجید فرهمندپور	هندسه (۳)
	سیروس نصیری مهدی وارسته	ریاضی (۱)
	سیروس نصیری محمد رضا سیاح	حسابان (۱)
	مجید فرهمندپور	هندسه (۱)
	مجید فرهمندپور	آمار و احتمال
سارا دانایی کجانی مروارید شاه‌حسینی	ارسلان رحمانی امیر رضا خوینی‌ها رضا کریم‌زاده - حسین شهبازی مسعود قره‌خانی - شهاب نصیری	فیزیک
ایمان زارعی - میلاد عزیزی رضیه قربانی	پویا الفتی	شیمی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبیش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۴۲۰-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

امداده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحتی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - سپیده‌سادات شریفی - عاطفه دستخوش

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طرح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: مینا عباسی - مهناز کاظمی - فرزانه رجبی - ریابه الطافی - حدیث فیض‌اللهی

درست می‌رمونیم
با خود

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

دلوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۶- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

- مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

- مراجعه به نمایندگی.

۷- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

- تماس تلفنی حداقل ۱ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هو آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمیود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلاfacسله با تلفن ۰۲۱—۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و

مراتب را اطلاع دهید.

تلات در گاج، بهترین صدا،
صدای دانشآموز است.

۴ دوره تناوب تابع $f(x)$ برابر با $\frac{2\pi}{2a}$ یعنی $\frac{\pi}{a}$ است

$$\text{پس } g(x) = 1 - \cos^3\left(\frac{x}{3} - \pi\right) \text{ اکنون } a = 3 \text{ در نتیجه } \frac{\pi}{a} = \frac{\pi}{3} \text{ خواهد بود.}$$

و ضمناً دوره تناوب آن برابر است $\frac{1}{\frac{1}{3}} = 3\pi$ یعنی 3π می‌باشد.

$$\cot x + \cot y = 66 \Rightarrow \frac{1}{\tan x} + \frac{1}{\tan y} = 66 \Rightarrow \frac{\tan x + \tan y}{\tan x \tan y} = 66$$

$$\xrightarrow[\text{می‌دانیم}]{\tan x + \tan y = 22} \frac{22}{\tan x \tan y} = 66 \Rightarrow \tan x \tan y = \frac{1}{3}$$

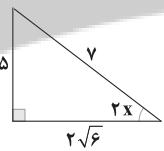
$$\text{اکنون } \tan(x+y) = \frac{\tan x + \tan y}{1 - \tan x \tan y} = \frac{22}{1 - \frac{1}{3}} = \frac{22}{\frac{2}{3}} = 33$$

$$\Rightarrow \tan(x+y) = 33$$

۱ ۵

$$\frac{\sin^2 x - \cos^2 x}{2 \sin x \cos x} = -\frac{2\sqrt{6}}{5} \Rightarrow \frac{-\cos 2x}{\sin 2x} = -\frac{2\sqrt{6}}{5}$$

$$\Rightarrow \cot 2x = \frac{2\sqrt{6}}{5} \Rightarrow \sin 2x = \frac{5}{\sqrt{6}}$$

۴ ۶

۲ طبق فرض، مساحت دو مثلث با هم برابرند پس:

$$\frac{1}{2} \times 18 \times 12 \times \sin 2\alpha = \frac{1}{2} \times 9 \times 8 \times \sin \alpha \Rightarrow 3 \sin 2\alpha = \sin \alpha$$

$$6 \sin \alpha \cos \alpha = \sin \alpha \xrightarrow[\alpha \neq 0, \pi]{\quad} \cos \alpha = \frac{1}{6}$$

$$\cos x = 3 \cos \alpha \Rightarrow \cos x = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

$$\sin^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha)$$

می‌دانیم:

$$\text{بنابراین } (\sin^2 \frac{x}{2})^2 = \frac{1}{2}(1 - \cos x).$$

$$1 + \sin x \sin^2 \frac{x}{2} = 0 \Rightarrow 1 + \sin x \left(\frac{1}{2}(1 - \cos x)\right) = 0$$

$$\Rightarrow 2 + \sin x - \sin x \cos x = 0 \Rightarrow 2 + \sin x = \sin x \cos x$$

۱ ۸

۳ دوره تناوب توابع $y = |a \cos bx|$ و $y = |a \sin bx|$ برابر

بـ $\frac{\pi}{|b|}$ ولـ $\frac{2\pi}{|b|}$ است. بنابراین در این تابع دوره

تناوب برابر است با π و در نتیجه $c = \pi$ است. از طرفی عرض نقطه تلاقی تابع

با محور z برابر است با 2 در نتیجه $b = 2$ و ماکریم تابع برابر 5

$a \times b \times c = 10\pi$ است. بنابراین:

۱ ۲

$$f(x) = (\sin x + \cos x)^{1 + \sin 2x} \quad y = 2 \Rightarrow (\sin x + \cos x)^{1 + \sin 2x} = 2$$

$$\Rightarrow (\sin x + \cos x)^{(\sin x + \cos x)} = 2$$

$$\Rightarrow (\sin x + \cos x)^{(\sin x + \cos x)} = (\sqrt{2})^{(\sqrt{2})}$$

$$\Rightarrow \sin x + \cos x = \sqrt{2} \Rightarrow \sqrt{2} \sin(x + \frac{\pi}{4}) = \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow \sin(x + \frac{\pi}{4}) = 1 \xrightarrow[\text{ مضاعف است.}]{\text{ معادله دارای ریشه}}$$

$$x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = \frac{\pi}{4} \in [-\pi, \pi]$$

بنابراین خط و منحنی در بازه $[-\pi, \pi]$ فقط در یک نقطه به طول $\frac{\pi}{4}$

بر هم مماس‌اند.

۴ می‌دانیم $\tan x - \cot x = -2 \cot 2x$ می‌باشد. بنابراین:

$$f(x) = \tan(\frac{3\pi}{4} - ax) - \cot(\frac{3\pi}{4} - ax) = -2 \cot(\frac{3\pi}{2} - 2ax)$$

$$\Rightarrow f(x) = -2 \tan 2ax \Rightarrow \text{دوره تناوب} = \frac{\pi}{|2a|}$$

ضمناً از روی نمودار داده شده، دوره تناوب برابر $\frac{\pi}{2}$ است. بنابراین

$$\frac{\pi}{|2a|} = \frac{\pi}{2} \Rightarrow |2a| = 2 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ a = -1 \end{cases}$$

از طرفی چون نمودار رسم شده اکیداً صعودی است و در ضابطه f ، تائزانت ضربی منفی دارد پس $a = -1$ قابل قبول است.

$$f(x) = -2 \tan(-2x) \Rightarrow f(x) = 2 \tan 2x$$

$$\Rightarrow f(\frac{5\pi}{6}) = 2 \tan \frac{5\pi}{3} = 2(-\sqrt{3}) = -2\sqrt{3}$$

۱۳ باید معادله همنهشتی $14x^{\frac{8}{10}} = 1$ را حل کنیم.

$$14x^{\frac{8}{10}} = 1 \Rightarrow x^{\frac{4}{5}} = \frac{1}{2} \Rightarrow x^{\frac{4}{5}} = \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{1}{2}^{\frac{5}{4}}$$

$$x = \frac{1}{2}^{\frac{5}{4}} = \sqrt[4]{\frac{1}{2}} = \sqrt[4]{\frac{1}{2}}$$

$$\sqrt[4]{\frac{1}{2}} > 1 \Rightarrow \sqrt[4]{\frac{1}{2}} > 1 \Rightarrow k > 24 \Rightarrow \min(k) = 25$$

$x = 25$ کمترین عدد سه رقمی

مجموع ارقام

$$2x^3 + 7x + 3 = (2x+1)(x+3)$$

۱۴

بنابراین اگر $(2x+1)(x+3)$ مضرب ۱۱ باشد، یکی از عبارات $x+3$

یا $2x+1$ مضرب ۱۱ می‌باشند. بنابراین داریم:

$$2x+1 \equiv 0 \pmod{11} \Rightarrow 2x \equiv -1 \pmod{11} \Rightarrow x \equiv 5 \pmod{11} \Rightarrow x = 11k+5$$

$$x+3 \equiv 0 \pmod{11} \Rightarrow x \equiv -3 \pmod{11} \Rightarrow x \equiv 8 \pmod{11} \Rightarrow x = 11k+8$$

بزرگترین عدد سه رقمی در این دو حالت را حساب می‌کنیم:

$$x = 11k+5 \Rightarrow x = 995$$

$$x = 11k+8 \Rightarrow x = 998 \Rightarrow \text{مجموع ارقام}$$

۱۵ می‌دانیم که: شرط اینکه معادله $ax+by=c$ در اعداد

صحیح جواب داشته باشد آن است که $c|ab$ بنابراین:

$$(4a+3, 3a-2)|5n+2 \Rightarrow d|4a+3 \quad d|3a-2$$

$$d|3(4a+3)-4(3a-2) \Rightarrow d|17$$

$$\Rightarrow d|17 \Rightarrow d=1$$

از طرفی می‌دانیم که ۱ هر عدد را عاد می‌کند بنابراین

$$17|5n+2 \Rightarrow 5n \equiv 17 \pmod{17}$$

$$n \equiv 17 \pmod{17} \Rightarrow n = 17k+3$$

$$k=1 \Rightarrow n=20$$

می‌دانیم سمت چپ معادله مقداری در بازه $[1, 3]$ و سمت راست آن مقداری

بین $[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}]$ می‌باشند، بنابراین تساوی هرگز برقرار نمی‌باشد پس معادله جواب ندارد.

۲ ۹

$$f(x) = \tan x + \cot x \Rightarrow f(x) = \frac{1}{\sin 2x}$$

$$\Rightarrow \min(f(x)) = 2 \Rightarrow a = 2$$

$$A \left| \begin{array}{l} \frac{\pi}{12} \in \text{تابع} \\ b = \frac{2}{\sin 2 \times \frac{\pi}{12}} \end{array} \right. \Rightarrow b = 4 \Rightarrow a - b = -2$$

۳ ۱۰

$$\frac{\cos 45^\circ}{\sin(45^\circ - x)} = 2 \cos(45^\circ - x)$$

$$\Rightarrow 2 \sin(45^\circ - x) \cos(45^\circ - x) = \cos 45^\circ$$

$$\Rightarrow \sin(90^\circ - 2x) = \cos 45^\circ \Rightarrow \cos 2x = \cos 45^\circ$$

$$\Rightarrow 2x = 45^\circ \Rightarrow x = 22.5^\circ$$

۱۱ ۴ ابتدا معادله همنهشتی را حل می‌کنیم.

$$4x^{\frac{5}{17}} = 17 \Rightarrow 4x^{\frac{5}{17}} = 17 - 5 \Rightarrow 4x^{\frac{5}{17}} = 12$$

$$\frac{5}{17} \Rightarrow x^{\frac{5}{17}} = 3 \Rightarrow x = 5k+3$$

$\{13, 18, 23, \dots, 98\}$ = جواب‌های طبیعی دورقیمی

$$\Rightarrow \frac{98-13}{5} + 1 = 18$$

مجموع جواب‌ها

$$S_{18} = \frac{18}{2} (a_1 + a_{18}) = \frac{18}{2} (13 + 98) = 9 \times 111 = 999$$

۱۲ ۴

$$4x+4 \equiv 2x-2 \Rightarrow 2x \equiv -6 - \frac{4}{2} \Rightarrow x \equiv -3$$

$$\Rightarrow x \equiv -3 + 4 \Rightarrow x \equiv 1 - \frac{140}{140} \Rightarrow x^{140} \equiv 1$$

$$\Rightarrow x^{140} + 2 \equiv 3$$

$$11x \equiv 95^{\circ} \xrightarrow[\gamma]{\frac{11}{4}} 4x \equiv 5 \Rightarrow 4x \equiv 5 + 7 = 12$$

$$\xrightarrow[\gamma]{(4, 7)=1} x \equiv 3 \Rightarrow x = 7k + 3$$

با جایگذاری در معادله اولیه (*): داریم:

$$11(7k + 3) + 7y = 95^{\circ} \Rightarrow y = 13 - 11k$$

$$x + y = -4k + 13^{\circ} \xrightarrow{k=0} \max(x + y) = 13^{\circ}$$

۱ ۲۰

$$79x \equiv 1 \xrightarrow[\gamma]{79 \equiv 1} x \equiv 1 \Rightarrow x = 13k + 1$$

$$1 \leq 13k + 1 \leq 999 \Rightarrow 0 \leq 13k \leq 998$$

$$\xrightarrow[\gamma]{13} 0 \leq k \leq \frac{998}{13} \Rightarrow 0 \leq k \leq 76 \Rightarrow \text{تعداد} = 77$$

۲ ۲۱

$$4A = \begin{bmatrix} |A| & 16 \\ -4 & |A| \end{bmatrix} \Rightarrow |4A| = |A|^2 + 64 \Rightarrow 16|A| = |A|^2 + 64$$

$$\Rightarrow |A|^2 - 16|A| + 64 = 0 \Rightarrow (|A| - 8)^2 = 0 \Rightarrow |A| = 8$$

$$|2A^{-1}| = 4|A^{-1}| = 4 \frac{1}{|A|} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

$$|A| = abc = 8 \quad \text{است که} \quad \begin{bmatrix} a & \cdot & \cdot \\ \cdot & b & \cdot \\ \cdot & \cdot & c \end{bmatrix} \quad ۱ \quad ۲۲$$

چون $a, b, c \in \mathbb{N}$ و $a \neq b \neq c$ است، پس این اعداد ۱ و ۲ و ۴ هستند و

$$\begin{bmatrix} a+1 & \cdot & \cdot \\ \cdot & b+1 & \cdot \\ \cdot & \cdot & c+1 \end{bmatrix} \quad \text{ماتریس } A+I \text{ یک ماتریس قطری به صورت}$$

که اعداد روی قطر اصلی ۲ و ۳ و ۵ است پس:

۴ ۲۳

$$(A-I)^2 = -6A \Rightarrow A^2 - 2A + I = -6A \Rightarrow A^2 + I = -4A$$

$$\Rightarrow |A^2 + I| = |-4A| \Rightarrow |A^2 + I| = (-4)^3 |A| = -64 \times -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow |A^2 + I| = 16 \Rightarrow |A^2 + A| = |A \cdot (A^2 + I)| = |A| \cdot |A^2 + I|$$

$$= -\frac{1}{4} \times 16 = -4$$

شرط جواب صحیح برای معادله سیاله $ax + by = c$ آن است:

$(a, b)|c$

$$(28, 104)|7n - 2 \Rightarrow 4|7n - 2 \Rightarrow 7n - 2 \equiv 0^{\circ}.$$

$$\Rightarrow 7n \equiv 2 + 2 \times 4 \Rightarrow 7n \equiv 14 \xrightarrow[\gamma]{(7, 4)=1} n \equiv 2^{\circ}$$

$$n = 4k + 2 \Rightarrow 998 = 998$$

مجموع ارقام

۳ ۱۷

$$11y \equiv 759 \xrightarrow[\gamma]{759 \equiv 3} 11y \equiv 3 \Rightarrow 11y \equiv 3 - 3(12)$$

$$11y \equiv -33 \xrightarrow[\gamma]{(11, 12)=1} y \equiv -3 \Rightarrow y = 12k - 3$$

$$y = 12(8) - 3 = 93$$

۱ ۱۸

$$5x - 12y = 17 \Rightarrow 5x \equiv 17 \Rightarrow 5x \equiv 17 - 12 = 5$$

$$\xrightarrow[\gamma]{(12, 5)=1} x \equiv 1 \Rightarrow x = 12k + 1$$

در معادله سیاله اولیه قرار می‌دهیم.

$$5(12k + 1) - 12y = 17 \Rightarrow 12y = 60k - 12 \Rightarrow y = 5k - 1$$

حال تعداد جواب‌های طبیعی دورقیمی را پیدا می‌کنیم:

$$10 \leq x \leq 99 \Rightarrow 10 \leq 12k + 1 \leq 99 \Rightarrow \frac{9}{12} \leq k \leq \frac{98}{12} \Rightarrow 1 \leq k \leq 8 \quad (1)$$

$$10 \leq y \leq 99 \Rightarrow 10 \leq 5k - 1 \leq 99 \Rightarrow \frac{11}{5} \leq k \leq 20 \Rightarrow 3 \leq k \leq 20. \quad (2)$$

(1) \cap (2) $\Rightarrow 3 \leq k \leq 8 \Rightarrow 6$ تعداد

۱ ۱۹

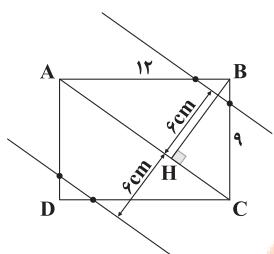
ابتدا معادله سیاله را تشکیل داده سپس آن را حل می‌کنیم:

$$x \Rightarrow 2200x + 1400y = 190000 \quad \text{تعداد دفترهای ۲۲۰۰ نومانی}$$

$$y \Rightarrow 2200x + 1400y = 190000 \quad \text{تعداد دفترهای ۱۴۰۰ نومانی}$$

$$\xrightarrow[\gamma]{200} 11x + 7y = 95^{\circ} \quad (*)$$

مکان هندسی نقاطی که از قطر AC به فاصله ۶cm باشد دو خط به موازات AC و به فاصله ۶cm از آن است که در ۴ نقطه محيط مستطيل را قطع می‌کنند.

پس فاصله این چهار نقطه از قطر AC برابر ۶ واحد است.

۲۸ مکان هندسی نقاطی که از A و B به یک فاصله باشند،

عمودمنصف پاره خط AB است (خط L) و مکان هندسی نقاطی که از خط d به

فاصله ۳ باشد، ۲ خط موازی با d به فاصله ۶ از هم است (خطوط d' و d'')

محل برخورد خط L با دو خط d' و d'' جواب مسئله است که ۳ حالت دارد.

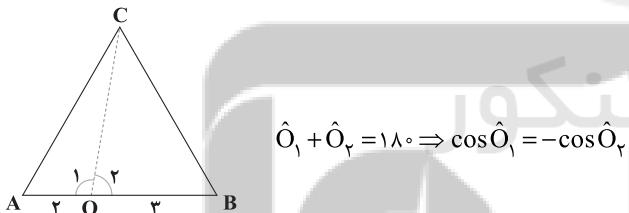
خط L هر دو خط d' و d'' را قطع کند، ۲ جواب و خط L با خط d' و d''

موازی باشد، مسئله جواب ندارد و خط L بر یکی از خطوط d' یا d'' منطبق

شود، مسئله بی شمار جواب دارد.

۲۹ اگر نقطه O روی پاره خط AB طوری اختیار شود

که $OA = 3$ و $OB = 2$ باشد و O را به C وصل کنیم، داریم:

$$\begin{aligned} \Delta OAC: AC^2 &= 4 + OC^2 - 2(2)OC\cos\hat{O}_1 \\ \Rightarrow 3AC^2 &= 12 + 3OC^2 + 12OC\cos\hat{O}_1 \quad (1) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \Delta OBC: BC^2 &= 9 + OC^2 - 2(3)OC\cos\hat{O}_2 \\ \Rightarrow 2BC^2 &= 18 + 2OC^2 - 12OC\cos\hat{O}_2 \quad (2) \end{aligned}$$

با جمع دو رابطه (1) و (2) داریم:

$$3AC^2 + 2BC^2 = 30 + 5OC^2 \Rightarrow 35 = 30 + 5OC^2$$

$$\Rightarrow OC^2 = 1 \Rightarrow OC = 1$$

پس مکان هندسی نقطه C دایره‌ای به مرکز O و شعاع 1 است.

$$\begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ -2 & 1 & 7 \\ a & b+1 & c \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ -2 & -1 & -7 \\ 1 & -b-1 & 2c \end{vmatrix}$$

$$= \begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ -2 & 1 & 7 \\ a & b+1 & c \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ -2 & -1 & -7 \\ 1 & -b-1 & 2c \end{vmatrix}$$

$$= \begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ -2 & 1 & 7 \\ a & b+1 & c \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ -2 & 1 & 7 \\ 1 & -b-1 & 2c \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ -2 & 1 & 7 \\ a+1 & 0 & 3c \end{vmatrix}$$

براساس ستون دوم حاصل دترمینان را محاسبه می‌کنیم.

$$\begin{vmatrix} 5 & 0 & 3 \\ a+1 & 0 & 3c \end{vmatrix} = 15c - 3a - 3 = 3(5c - a - 1)$$

۲۵ در این صورت فصل مشترک صفحه با سطح مخروطی یک هذلولی است.

۲۶ مکان هندسی موردنظر دو خط موازی با خطوط d₁ و d₂ است.

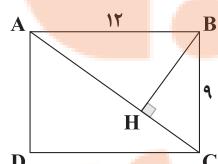
اگر فاصله خط L₁ تا d₁ برابر x و فاصله خط L₂ تا d₂ برابر y باشد، داریم:

$$\begin{array}{l} L_1 \text{---} d_1 \text{---} L_2 \text{---} d_2 \text{---} L_3 \\ x \quad \quad \quad y \quad \quad \quad x+y \end{array}$$

$$x + 6 + x = 10 \Rightarrow 2x = 4 \Rightarrow x = 2$$

$$y + y + 6 = 10 \Rightarrow 2y = 4 \Rightarrow y = 2$$

$$\text{فاصله خط L}_1 \text{ تا L}_3 = y + 6 + x = 10$$

$$\Delta ABC: AC^2 = AB^2 + BC^2 = 144 + 81 = 225 \Rightarrow AC = 15$$

$$S_{ABC} : \frac{AB \times BC}{2} = \frac{AC \times BH}{2}$$

$$\Rightarrow BH = \frac{AB \times BC}{AC} = \frac{9 \times 12}{15} = 7.2$$

تلاشی در معرفت

۴ ۳۳

$$\begin{array}{ccc} a_1 & a_3 & a_5 \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ a_1+1 & a_3+2 & a_5+3 \end{array}$$

واضح است که دنباله حاصل باز هم حسابی است از طرفی چون دنباله هندسی

نیز می‌باشد پس دنباله ثابت است و داریم:

$$a_1+1 = a_3+2 \Rightarrow a_1+1 = a_1+2d+2 \Rightarrow d = -\frac{1}{2}$$

۱ ۳۴

$$\sin \alpha = \sqrt{\frac{\tan \alpha}{\sqrt{3} + \tan \alpha}} \Rightarrow \frac{1}{\sin \alpha} = \sqrt{\frac{\sqrt{3} + \tan \alpha}{\tan \alpha}}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\sin^2 \alpha} = \frac{\sqrt{3} + \tan \alpha}{\tan \alpha} \Rightarrow 1 + \cot^2 \alpha = \frac{\sqrt{3} + \tan \alpha}{\tan \alpha}$$

$$\Rightarrow \cot \alpha = \sqrt{3}$$

۲ ۳۵

$$(\sqrt[3]{2})^2 = \sqrt[3]{\sin \alpha \times \cos \alpha} \Rightarrow 2^{\frac{2}{3}} = \sqrt[3]{\sin \alpha + \cos \alpha}$$

$$\Rightarrow \sin \alpha + \cos \alpha = \frac{2}{3}$$

$$\text{توان ۲} \rightarrow \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cos \alpha = \frac{4}{9}$$

$$\Rightarrow 2 \sin \alpha \cos \alpha = -\frac{5}{9} \Rightarrow \sin \alpha \cos \alpha = -\frac{5}{18}$$

$$\Rightarrow \sin^3 \alpha + \cos^3 \alpha$$

$$= (\sin \alpha + \cos \alpha)(\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha - \sin \alpha \cos \alpha)$$

$$\Rightarrow \sin^3 \alpha + \cos^3 \alpha = \left(\frac{2}{3}\right)\left(1 + \frac{5}{18}\right) = \frac{2}{3} \times \frac{23}{18} = \frac{23}{27}$$

۳ اگر مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی به

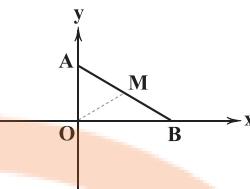
صورت $S_n = An^r + Bn$ باشد، داریم $d = 2A$ بنابراین:

$$S_n = 2n^2 - 3n \Rightarrow \begin{cases} a_1 = S_1 = -1 \\ d = 2(2) = 4 \end{cases}$$

مجموع n جمله اول در دنباله حسابی از رابطه $[n][2a_1 + (n-1)d]$

محاسبه می‌شود.

۴ ۳۴

اگر A و B روی محور حرکت کنند، مثلث OAB همواره در رأس O قائم الزاویه است و OM میانه وارد بر وتر است پس 5 ، عرض مکان هندسی نقطه M دایره‌ای به مرکز O و شعاع 5 است و می‌دانیم حداکثر فاصله نقطه‌ای مثل C تا محیط دایره برابر $OC + R$ است.

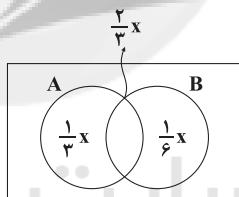
$$OC = \sqrt{5^2 + 12^2} = 13$$

$$\text{حداکثر فاصله} = OC + R = 5 + 13 = 18$$

۱ ۳۶

$$\begin{cases} n(A) = x \\ n(B) = y \end{cases} \Rightarrow \frac{2}{3}x = \frac{4}{5}y \Rightarrow y = \frac{5}{6}x$$

در نتیجه:

$$\Rightarrow \frac{1}{3}x + \frac{2}{3}x + \frac{1}{6}x = \frac{7}{6}x = 14 \Rightarrow x = 12$$

$$A' - B' = \frac{1}{6} \times x = \frac{1}{6} \times 12 = 2$$

۲ ۳۷

$$\begin{array}{c} \text{عدد ۵} \\ a_1 \\ \text{---} \\ \text{عدد } n \\ 2a_1 \\ \text{---} \\ 4a_1 \end{array}$$

$$\Rightarrow \frac{2a_1 - a_1}{5+1} = \frac{4a_1 - 2a_1}{n+1} \Rightarrow n = 11$$

$$d = \frac{t_7 - t_1}{7-1} = \frac{2a_1 - a_1}{6} \Rightarrow a_1 = 6d$$

ضمناً

$$\Rightarrow \frac{a_7}{a_4} = \frac{a_1 + 6d}{a_1 + 3d} = \frac{12d}{9d} = \frac{4}{3}$$

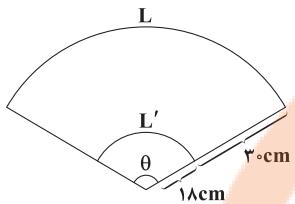

۲۸ می‌دانیم در یک قطاع اگر زاویه قطاع بر حسب رادیان برابر θ و

$$L = R\theta \quad \text{شعاع قطاع را } L \text{ بنامیم و طول کمان را } L' \text{ فرض کنیم، داریم:}$$

در شکل زیر شعاع قطاع کوچک 18cm و شعاع قطاع بزرگ 48cm است. اگر طول

کمان در قطاع بزرگ را L' و طول کمان در قطاع کوچک را L فرض کنیم، داریم:

$$\theta = 15^\circ = \frac{5\pi}{6} \text{ rad}$$

$$L = 48\theta = 48 \times \frac{5\pi}{6} = 40\pi \text{ cm}$$

$$L' = 18\theta = 18 \times \frac{5\pi}{6} = 15\pi \text{ cm}$$

$= 2(30) + L + L' = 60 + 40\pi + 15\pi$ محیط قسمت پاک شده

$$= 60 + 55\pi = 5(11\pi + 12)$$

۲۹ ابتدا هر یک از نسبت‌های موجود در صورت و مخرج کسر را

ساده می‌کنیم.

$$\cos\left(\frac{9\pi}{2} - 2\alpha\right) = \cos\left(4\pi + \frac{\pi}{2} - 2\alpha\right) = \cos\left(\frac{\pi}{2} - 2\alpha\right) = \sin 2\alpha$$

$$\cos(11\pi + 2\alpha) = \cos(10\pi + \pi + 2\alpha) = \cos(\pi + 2\alpha) = -\cos 2\alpha$$

$$\sin(20\pi - 2\alpha) = \sin(-2\alpha) = -\sin 2\alpha$$

$$\sin\left(\frac{7\pi}{2} + 2\alpha\right) = \sin\left(2\pi + \frac{3\pi}{2} + 2\alpha\right) = \sin\left(\frac{3\pi}{2} + 2\alpha\right) = -\cos 2\alpha$$

بنابراین عبارت A به صورت زیر خواهد بود:

$$A = \frac{3\sin 2\alpha + 4\cos 2\alpha}{-2\sin 2\alpha - 3\cos 2\alpha}$$

صورت و مخرج کسر را بر $\cos 2\alpha$ تقسیم می‌کنیم. داریم:

$$A = \frac{3\tan 2\alpha + 4}{-2\tan 2\alpha - 3}$$

با داشتن $\tan \alpha = \frac{1}{2}$ داریم $\cot \alpha = \frac{1}{\tan \alpha} = 2$ بنابراین:

$$\tan 2\alpha = \frac{2\tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \frac{1}{1 - \frac{1}{4}} = \frac{4}{3}$$

و در نتیجه عبارت A برابر است با:

$$A = \frac{3\left(\frac{4}{3}\right) + 4}{-2\left(\frac{4}{3}\right) - 3} = \frac{8}{-\frac{17}{3}} = -\frac{24}{17}$$

در مجموع جملات با شماره مضرب ۳، جمله اول برابر a_3 و قدرنسبت

برابر d و تعداد جملات ۱۳ جمله است. داریم:

$$\begin{cases} a_3 = a_1 + 2d = -1 + 8 = 7 \\ S = a_3 + a_6 + \dots + a_{39} = \frac{13}{2}[2a_3 + 12(3d)] \\ = \frac{13}{2}[2(7) + 12(12)] = 1027 \end{cases}$$

در مجموع جملات با شماره مضرب ۴، جمله اول برابر a_4 و قدرنسبت

برابر d و تعداد جملات ۱۰ جمله است. داریم:

$$\begin{cases} a_4 = a_1 + 3d = 11 \\ S' = a_4 + a_8 + \dots + a_{40} = \frac{10}{2}[2a_4 + 9(4d)] \\ = 5[2(11) + 9(16)] = 830 \end{cases}$$

$$S - S' = 1027 - 830 = 197$$

و در نتیجه خواهیم داشت:

در دنباله هندسی اگر جمله اول را a_1 و قدرنسبت را q فرض

کنیم، مجموع n جمله اول از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$S_n = \frac{a_1(1-q^n)}{1-q}$$

بنابراین داریم:

$$f(x) = \cos^2 x + \cos^4 x + \dots + \cos^{256} x = \frac{\cos^2 x [1 - (\cos^2 x)^{128}]}{1 - \cos^2 x}$$

$$= \frac{\cos^2 x (1 - \cos^{256} x)}{\sin^2 x} = \cot^2 x (1 - \cos^{256} x)$$

در تابع $g(x)$ کل عبارت را در $(1 - \cos x)$ ضرب و تقسیم می‌کنیم، داریم:

$$g(x) = \frac{(1 - \cos x)(1 + \cos x)(1 + \cos^2 x) \dots (1 + \cos^{128} x)}{1 - \cos x}$$

$$= \frac{(1 - \cos^2 x)(1 + \cos^2 x) \dots (1 + \cos^{128} x)}{1 - \cos x}$$

$$= \frac{(1 - \cos^4 x)(1 + \cos^4 x) \dots (1 + \cos^{128} x)}{1 - \cos x}$$

$$= \frac{(1 - \cos^{128} x)(1 + \cos^{128} x)}{1 - \cos x} = \frac{1 - \cos^{256} x}{1 - \cos x}$$

در نتیجه خواهیم داشت:

$$\frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\cot^2 x (1 - \cos^{256} x)}{1 - \cos^{256} x} = \cot^2 x (1 - \cos x)$$

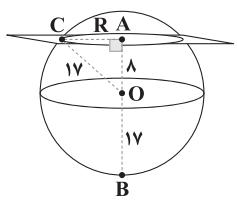
$$\Rightarrow \frac{f\left(\frac{\pi}{3}\right)}{g\left(\frac{\pi}{3}\right)} = \cot^2 \frac{\pi}{3} (1 - \cos \frac{\pi}{3}) = \left(\frac{\sqrt{3}}{3}\right)^2 (1 - \frac{1}{2}) = \frac{1}{3} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{6}$$

تلش
موجو
پیت

۴۳

۴۴

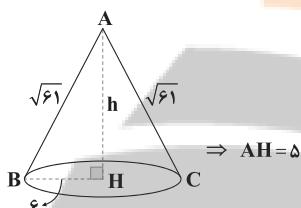
$$AB = 25 \Rightarrow BO + OA = 25 \Rightarrow 17 + OA = 25 \Rightarrow OA = 8$$

$$\Delta OAC: OC^2 = OA^2 + AC^2 \Rightarrow 17^2 = 8^2 + R^2$$

$$\Rightarrow 289 = 64 + R^2 \Rightarrow R^2 = 225 \Rightarrow R = 15$$

$$S = \pi R^2 = \pi (15)^2 \Rightarrow S = 225\pi$$

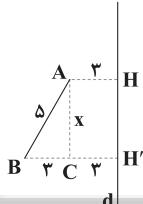
۲ نمای رو به روی مخروط یک مثلث متساوی الساقین است.

$$AH^2 = AB^2 - BH^2 = 169 - 36 = 13^2$$

$$\Rightarrow AH = 12$$

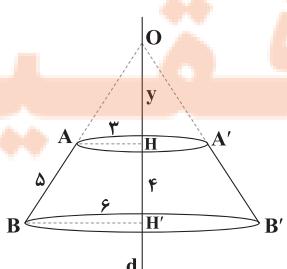
$$V = \frac{1}{3} \pi r^2 h = \frac{1}{3} \pi (5)^2 (12) = 100\pi$$

$$\Delta ABC: AB^2 = BC^2 + AC^2 \Rightarrow 13^2 = 12^2 + x^2$$

$$\Rightarrow x^2 = 16 \Rightarrow x = 4 \Rightarrow HH' = 4$$

از دوران پاره خط AB حول خط d یک مخروط ناقص به وجود می آید.

۴۳

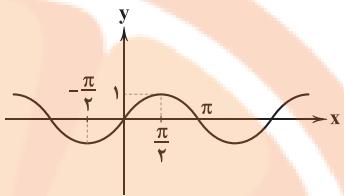
۴۴

۲ ابتدا ضابطه را به شکل زیر می نویسیم:

$$y = 2\left(\frac{1}{2}\sin x + \frac{\sqrt{3}}{2}\cos x\right) = 2\left(\sin x \cos \frac{\pi}{3} + \cos x \sin \frac{\pi}{3}\right)$$

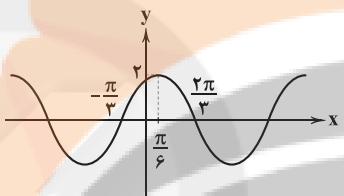
$$= 2\sin(x + \frac{\pi}{3})$$

نمودار تابع $y = \sin x$ به شکل زیر است:

اگر عرض نقاط نمودار فوق را ۲ برابر کرده و به اندازه $\frac{\pi}{3}$ به چپ منتقل کنیم،

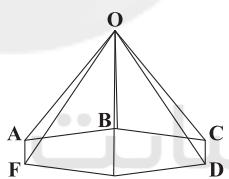
نمودار $y = 2\sin(x + \frac{\pi}{3})$ به شکل زیر خواهد بود:

۲ کل خطوط FA, BC, CD, DE, EF, FA و AB در یک صفحه

قرار دارند و با هم متنافر نیستند.

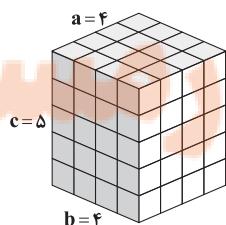
خطوط OF, OF, OC, OD, OE, OB و OA در رأس O متقاطع هستند.

هر پاره خط مثل OA با دو ضلع ۶ ضلعی (AF, AB) متقاطع و با ۴ ضلع

دیگر متنافر هستند پس به طور کلی $6 \times 4 = 24$ جفت خط داریم که با هم متنافر هستند.

۳ اگر در یک مکعب مستطیل طول و عرض و ارتفاع آن a, b و c باشد و همه وجوه آن رنگ آمیزی شده باشد، در این صورت تعداد مکعبهای رنگ نشده $(a-2)(b-2)(c-2)$ است.

تعداد مکعبهای رنگ نشده $= (4-2)(5-2)(4-2) = 2 \times 3 \times 2 = 12$

i	۱	۲	۳	۴
P(i)	$\frac{۳}{r}$	$\frac{۵}{r}$	$\frac{۷}{r}$	$\frac{۹}{r}$

$$P(1) + P(2) + P(3) + P(4) = 1 \Rightarrow \frac{۲۴}{r} = 1 \Rightarrow r = ۲۴$$

$$P(1) = \frac{۳}{r} = \frac{۳}{۲۴} = \frac{۱}{۸}$$

i	m_1	m_2	m_3	w_1	w_2	w_3	w_4
P(i)	$۲x$	$۲x$	$۲x$	$۳x$	$۳x$	$۳x$	$۳x$

$$P(m_1) + P(m_2) + P(m_3) + P(w_1) + P(w_2) + P(w_3) + P(w_4)$$

$$= 1 \Rightarrow 18x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{18}$$

$$P(m_2, w_3) = 2x + 3x = 5x = \frac{5}{18}$$

۱ ۵۵ اگر شخص a را کنار بگذاریم، ۳ نفر دیگر به ۶ حالت زیر

سوئیچ اتومبیل خود را برداشته‌اند.

bcd	x	⇒	$n(S)=6, n(A)=2$
bdc	x		
cbd	x		
cdb	✓		
dbc	✓		

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۲}{۶} = \frac{۱}{۳}$$

تلasher در مسیر موفقیت

با توجه به این‌که $F > F_{s,\max}$ است، بنابراین جسم در این ۲ ثانیه حرکت

نخواهد کرد و ساکن است.

با افزایش نیرو به $40N = 2F > F_{s,\max}$ و با توجه به این‌که $2F > F_{s,\max}$ است،

بنابراین جسم حرکت کرده و شتاب حرکت آن برابر است با:

$$\begin{cases} a_2 = \frac{F_{\text{net}}}{m} = \frac{F - f_k}{m} \\ f_k = \mu_k F_N = \mu_k mg \end{cases} \Rightarrow a_2 = \frac{\mu_k g}{2} = \frac{0.3 \times 5 \times 10}{2} = 15 \text{ m/s}^2$$

$$\Rightarrow a_2 = \frac{F - f_k}{m} = \frac{40 - 15}{5} = 5 \text{ m/s}^2$$

جابه‌جایی جسم در این سه ثانیه که نیروی $2F$ به جسم وارد می‌شود، برابر است با:

$$\Delta x = \frac{1}{2} a_2 t^2 + v_0 t + \frac{1}{2} v_0^2$$

$$\Rightarrow \Delta x = \frac{1}{2} \times 5 \times (3)^2 = 22.5 \text{ m}$$

سرعت جسم در پایان ثانیه پنجم برابر است با:

$$v = a_2 t + v_0 = 5 \times 3 = 15 \text{ m/s}$$

شتاب جسم از لحظه قطع نیروی $2F$ تا توقف کامل آن برابر است با:

$$a_3 = \frac{F_{\text{net}}}{m} = \frac{-f_k}{m} = \frac{-15}{5} = -3 \text{ m/s}^2$$

با استفاده از معادله سرعت - جابه‌جایی در حرکت با شتاب ثابت، جابه‌جایی

جسم از لحظه قطع نیروی $2F$ تا توقف کامل آن برابر است با:

$$v^2 - v_0^2 = 2a_3 \Delta x \Rightarrow 0 - (15)^2 = 2 \times (-3) \times \Delta x \Rightarrow \Delta x = 37.5 \text{ m}$$

بنابراین جابه‌جایی جسم از ابتدای وارد شدن نیروی $2F$ تا لحظه توقف جسم

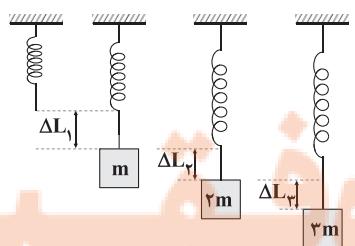
برابر است با: $22.5 + 37.5 = 60 \text{ m}$

طبق قانون هوك ($F_e = k\Delta L$)، تغییر طول فتر با نیروی

۵۹

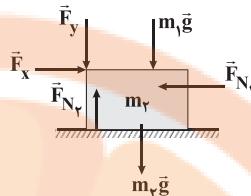
واردشده به آن که برابر با وزن کل اجسام آویخته شده به آن است، نسبت

مستقیم دارد، پس می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} \frac{\Delta L_2}{\Delta L_1} = \frac{2mg}{mg} = 2 = \alpha \\ \frac{\Delta L_3}{\Delta L_2} = \frac{3mg}{2mg} = \frac{3}{2} = \beta \end{cases} \Rightarrow \frac{\beta}{\alpha} = \frac{\frac{3}{2}}{\frac{2}{1}} = \frac{3}{4}$$

نیروهای وارد بر جسم به جرم m_2 را رسم می‌کنیم:

نیروی عمودی سطح که از طرف دیوار به جسم وارد می‌شود را با \vec{F}_{N_1} و نیروی

عمودی سطح که از طرف سطح افقی به جسم وارد می‌شود را با \vec{F}_{N_2} نشان داده‌ایم.

شرط ساکن ماندن جسم آن است که برایند نیروهای واردشده بر آن، در تمام

راستاها صفر باشد، پس داریم:

$$F_{\text{net},x} = 0 \Rightarrow F_x - F_{N_1} = 0 \Rightarrow F_{N_1} = 6N \Rightarrow \vec{F}_{N_1} = -6\vec{j}(N)$$

$$F_{\text{net},y} = 0 \Rightarrow F_{N_2} - m_2g - m_1g - F_y = 0$$

$$\Rightarrow F_{N_2} = (\frac{700}{1000} \times 10) + (\frac{300}{1000} \times 10) + 4$$

$$\Rightarrow F_{N_2} = 14N \Rightarrow \vec{F}_{N_2} = 14\vec{j}(N)$$

هم در شروع حرکت و هم در اتمام حرکت، شتاب حرکت

آسانسور رو به بالاست، بنابراین اندازه نیروی عمودی سطح واردشده بر شخص

در لحظه شروع و اتمام حرکت برابر است با:

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{N_1} = m(g+4) \\ F_{N_2} = m(g+8) \end{array} \right. \text{ در لحظه شروع حرکت}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{N_1} = m(g+8) \\ F_{N_2} = m(g+4) \end{array} \right. \text{ در لحظه اتمام حرکت}$$

$$\Rightarrow \Delta F_N = m(g+8) - m(g+4) \Rightarrow \Delta F = 4m$$

طبق اطلاعات سؤال، اختلاف اندازه نیروی عمودی سطح واردشده بر شخص در

ابتدای این حرکت با لحظات پایانی این حرکت برابر با $240N$ است، پس جرم

شخص برابر است با:

$$\Delta F = 4m \xrightarrow{\Delta F = 240N} 4m = 240$$

$$\Rightarrow m = \frac{240}{4} = 60 \text{ kg}$$

شرط شروع حرکت، غلبه نیروی \vec{F} بر نیروی اصطکاک ایستایی

بیشینه است.

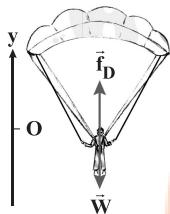
اندازه نیروی اصطکاک ایستایی بیشینه بین جسم و سطح برابر است با:

$$f_{s,\max} = \mu_s F_N = \mu_s mg = 0.6 \times 5 \times 10 = 30 \text{ N}$$

بررسی عبارت‌ها:

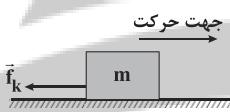
الف) در هنگامی که چتر باز، چترش را باز می‌کند، به سبب نیروی مقاومت هوایی که به آن وارد می‌شود، شتابی به سمت بالا خواهد داشت. (✓)

ب) توجه به شکل زیر، نیروی وزن به سمت پایین و نیروی مقاومت به سمت بالا است، پس عکس العمل نیروی مقاومت هوای وارد بر چتر باز به سمت پایین است. (✓)

ج) تندی حدی کم ترین تندی چتر باز در حین سقوطش است. (✗)

۶۳ وقتی جسم مماس بر سطح پرتاپ می‌شود، تنها نیروی وارد بر آن نیروی اصطکاک جنبشی است. ابتدا با استفاده از قانون دوم نیوتون، شتاب حرکت جسم را به دست می‌آوریم.

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow -f_k = ma \Rightarrow -\mu_k mg = ma \Rightarrow a = -\mu_k g$$

مشخص است که چون جرم از طرفین رابطه حذف شده است، پس تأثیری در شتاب جسم در این سؤال ندارد. برای به دست آوردن مسافت لازم برای توقف، مراحل زیر را طی می‌کنیم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow 0 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow \Delta x = \frac{-v_0^2}{2a} = \frac{-v_0^2}{-2\mu_k g}$$

$$\Rightarrow \Delta x = \frac{v_0^2}{2\mu_k g}$$

$$\frac{\Delta x'}{\Delta x} = \left(\frac{v'}{v_0}\right)^2 \times \left(\frac{\mu_k}{\mu_k'}\right) = (1/2)^2 \times \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta x'}{\Delta x} = 0/22 \Rightarrow \Delta x' = 0/22\Delta x$$

درصد تغییرات مسافت توقف جسم برابر است با:

$$\frac{\Delta x' - \Delta x}{\Delta x} \times 100 = \frac{0/22\Delta x - \Delta x}{\Delta x} \times 100 = \frac{-0/28\Delta x}{\Delta x} \times 100 = -28$$

بنابراین مسافت پیموده شده توسط جسم تا لحظه توقف، ۲۸ درصد کاهش می‌یابد.

اندازه نیروی گرانشی بین دو ذره از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$F = G \frac{m_1 m_2}{r^2}$$

که در این رابطه، G ثابت گرانش عمومی است.

با قرار دادن یکاهای (واحدها) در رابطه فوق، یکای G به دست می‌آید:

$$N = [G] \times \frac{kg \cdot kg}{m^2} \Rightarrow [G] = \frac{N \cdot m^2}{kg^2}$$

یکای نیرو طبق قانون دوم نیوتون برابر است با:

$$[G] = \frac{N \cdot m^2}{kg^2} = \frac{kg \times m \times m}{kg^2} = \frac{m^3}{kg \cdot s^2}$$

در نتیجه خواهیم داشت:

از رابطه کار، یکای کار (= یکای انرژی) چنین به دست می‌آید:

$$W = Fd \Rightarrow J = N \cdot m$$

$$[G] = \frac{N \cdot m^2}{kg^2} = \frac{N \times m \times m}{kg^2} = \frac{J \cdot m}{kg}$$

پس داریم:

تنها گزینه‌ای که نمی‌تواند یکای گرانش عمومی باشد، گزینه (۱) است.

يعنى $\frac{N}{kg}$ است.

۶۱ قانون دوم نیوتون بر حسب تکانه برای نیروی ثابت از رابطه زیر

به دست می‌آید:

$$\vec{F}_{\text{net}} = \frac{\Delta \vec{p}}{\Delta t}$$

در مورد این سؤال که تنها نیروی وارد بر گلوله وزن آن است (چون در شرایط

خلاصه استیم، نیروی مقاومت هوا وجود ندارد)، داریم:

$$\vec{F}_{\text{net}} = m\vec{g} = \frac{\Delta \vec{p}}{\Delta t}$$

پس بردار $\Delta \vec{p}$ همواره هم جهت با بردار وزن و رو به پایین است.

۶۲ اندازه سرعت چتر باز از لحظه رها شدن تا لحظه باز شدن

چترش افزایش می‌یابد و پس از باز شدن چترش (به علت شتابی که در ابتدا را

به بالا می‌گیرد و حرکتش کنندگونه می‌شود). کاهش می‌یابد و در نتیجه نیروی

مقاومت هوا نیز کم می‌شود تا این‌که نیروی مقاومت هوا و وزن هماندازه شده و نیروهای وارد بر چتر باز، متوازن می‌شوند. پس از این چتر باز با تندی ثابتی

موسوم به تندی حدی به طرف پایین حرکت می‌کند.

بزرگی نیروی گرانش واردشده به سفینه از طرف کره ماه، 25 درصد بزرگی

نیروی گرانش واردشده به سفینه از طرف زمین است، بنابراین:

$$\frac{F_2}{F_1} = \frac{M_2}{M_1} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 - \frac{F_2 = 4F_1}{M_2 = 81M_1} \Rightarrow 4 = 81 \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\text{جذر می گیریم} \rightarrow 2 = 9 \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right) \Rightarrow r_2 = 4/5r_1$$

فاصله مرکز کره ماه تا مرکز کره زمین برابر $m^{374 \times 10^6}$ است، در نتیجه

خواهیم داشت:

$$r_1 + r_2 = 374 \times 10^6 \xrightarrow{r_2 = 4/5r_1} 4/5r_1 + r_1 = 374 \times 10^6$$

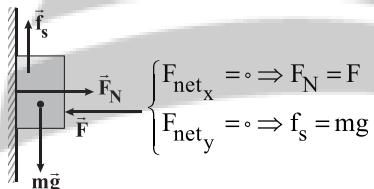
$$\Rightarrow 5/5r_1 = 374 \times 10^6 \Rightarrow r_1 = \frac{374 \times 10^6}{5/5}$$

$$\Rightarrow r_1 = 68 \times 10^6 \text{ m} \xrightarrow{r_2 = 4/5r_1} r_2 = 4/5 \times (68 \times 10^6)$$

$$\Rightarrow r_2 = 30.6 \times 10^6 \text{ m} = 0.306 \times 10^9 \text{ m} = 0.306 \text{ Gm}$$

۳ ابتدا تمام نیروهای واردشده بر جسم را رسم می کنیم. با توجه

به این که جسم در حالت تعادل قرار دارد، می توان نوشت:

بررسی گزینه ها:

(۱) بیشینه نیروی اصطکاک ایستایی بین جسم و سطح از رابطه $F_{N,max} = \mu_s F_N$ به دست می آید، بنابراین با کاهش اندازه \vec{F}_N ، بیشینه نیروی اصطکاک ایستایی نیز کاهش می یابد.

(۲) نیروی واردشده از طرف سطح به جسم برابر با برآیند نیروهای عمودی سطح و نیروی اصطکاک است، یعنی:

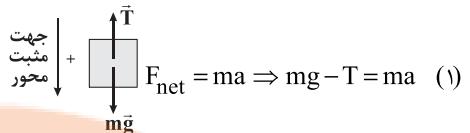
$$R = \sqrt{F_N^2 + f_s^2}$$

بنابراین با کاهش اندازه نیروی \vec{F}_N ، نیروی واردشده از طرف سطح بر جسم نیز کاهش می یابد.

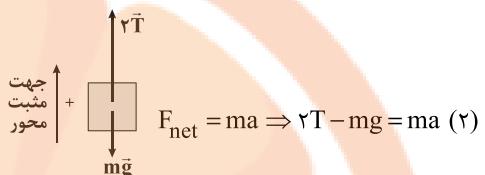
(۳) با توجه به این که جسم، ساکن است، نیروی اصطکاک بین جسم و سطح، برابر با نیروی وزن جسم است، بنابراین با کاهش اندازه نیروی \vec{F} و با توجه به ساکن ماندن جسم، هم چنان نیروی اصطکاک برابر mg بوده و ثابت می ماند.

(۴) اندازه نیروی عمودی سطح واردشده بر جسم (F_N)، برابر با اندازه نیروی \vec{F} است، بنابراین با کاهش اندازه نیروی \vec{F} ، نیروی عمودی سطح نیز کاهش می یابد.

۶۴ در حالت اول و با توجه به قانون دوم نیوتون در راستای قائم داریم:

در حالت دوم که جسم رو به بالا حرکت می کند، می توان نوشت:

چون مقادیر ma در هر دو رابطه (۱) و (۲) برابرند، می توان سمت چپ هر دو

رابطه را مساوی قرار داد، بنابراین:

$$mg - T = 2T - mg \Rightarrow 2mg = 3T \Rightarrow \frac{mg}{T} = \frac{3}{2}$$

۶۵ تکانه برابر با حاصل ضرب سرعت جسم در جرم جسم است،

پس هر جا تکانه صفر شود، یعنی سرعت صفر شده است، پس تنها در لحظه t_2 سرعت صفر است.

شیب خط مماس بر نمودار $p-t$ بیانگر جرم در شتاب است (ma)، که همان

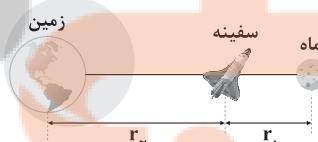
نیرو است، پس هر جا شیب خط مماس بر نمودار $p-t$ صفر شود، نیرو صفر

شده و در نتیجه شتاب صفر می شود که این اتفاق تنها در لحظه t_1 اتفاق

افتداده است.

۶۶ ابتدا شکل ساده ای از وضعیت سفینه و کره زمین و کره ماه را

رسم می کنیم:

اطلاعات مربوط به کره ماه را اندیس (۱) و اطلاعات مربوط به کره زمین را با

اندیس (۲) نشان می دهیم و داریم:

$$\frac{GM_m}{r^2} = \frac{\text{سفینه}}{\text{کره}} \Rightarrow \frac{F_2}{F_1} = \frac{M_2}{M_1} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2 : \text{نیروی گرانشی}$$

توجه داشته باشید که G و سفینه m در هر دو رابطه F_1 و F_2 یکسان هستند،

در نتیجه با هم ساده شده اند.

به کمک قانون دوم نیوتون در حالت افقی، مقدار نیروی اصطکاک جنبشی را به

دست می آوریم:

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow F_e - f_k = ma \Rightarrow ۳ - f_k = ۵m \Rightarrow f_k = ۳ - ۵m \quad (۱)$$

جسم در راستای قائم، حرکتی ندارد، پس برایند نیروهای واردشده بر جسم در راستای قائم صفر است، بنابراین:

$$F_{\text{net}_y} = ۰ \Rightarrow F_N + F_g = mg \Rightarrow F_N = mg - F_g \Rightarrow F_N = ۱۰m - ۵ \quad (۲)$$

طبق اطلاعات داده شده در سؤال، اندازه نیرویی که سطح به این جسم وارد می کند، برابر با $N = ۲۵$ است، بنابراین:

$$R = \sqrt{F_N^2 + f_k^2} \Rightarrow ۲۵ = \sqrt{F_N^2 + f_k^2}$$

$$\xrightarrow{(۱) \text{ و } (۲)} ۲۵ = \sqrt{(۱۰m - ۵)^2 + (۳ - ۵m)^2}$$

$$\Rightarrow ۶۲۵ = (۱۰m - ۵)^2 + (۳ - ۵m)^2$$

با حل معادله فوق، مقدار m برابر 2 kg به دست می آید. البته توصیه می شود به جای حل معادله که بسیار وقتگیر است، مقادیر داده شده در گزینه ها را در این معادله امتحان کنید تا به گزینه ای که صدق می کند، برسید.

۷۱ نیرویی که جسم به کف آسانسور وارد می کند در حالت اول به صورت زیر به دست می آید:

$$N_1 = m(g - a) = ۳ \times (۱۰ - ۲) = ۲۴\text{ N}$$

در حالت دوم اندازه نیروی موردنظر $۱۲/۵$ درصد افزایش یافته است، بنابراین خواهیم داشت:

$$N_2 = \frac{۱۰۰ + ۱۲/۵}{۱۰۰} N_1 = \frac{۱۱۲/۵}{۱۰۰} N_1 = ۱/۱۲۵ \times ۲۴ = ۲۷\text{ N}$$

بزرگی شتاب حرکت جسم در حالت دوم برابر است با:

$$N_2 = m(g - a) \Rightarrow ۲۷ = ۳ \times (۱۰ - a) \Rightarrow ۲۷ = ۳۰ - ۳a$$

$$\Rightarrow ۳a = ۳ \Rightarrow a = ۱ \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

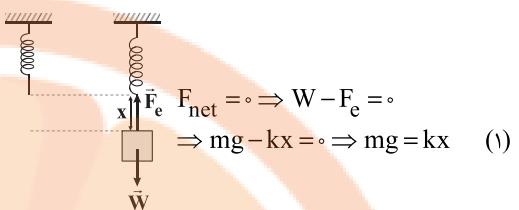
در نتیجه تغییرات بزرگی شتاب حرکت آسانسور نیز $۱ \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ است.

۷۲ به کمک تغییرات نکانه توپ، اندازه نیروی خالص متوسط واردشده به جسم را در مدت زمان بخورد با زمین به دست می آوریم:

$$F_{\text{av}} = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{m\Delta v}{\Delta t} = \frac{۳ \times (۳ - (-۵))}{۰/۰۴} = \frac{۳ \times ۸}{۰/۰۴} \Rightarrow F_{\text{av}} = ۶۰\text{ N}$$

亨گامی که وزنه به فنر متصل به سقف، آویزان است، طول فنر

به اندازه X متر افزایش می باید و چون فنر در حال تعادل است، هیچ شتابی ندارد، بنابراین:

در این حالت با نیرویی وزنه را به اندازه X پایین کشیدیم، در نتیجه داریم:

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow F_e' - mg = ma \Rightarrow k(x + x') - mg = ma$$

$$\xrightarrow{(۱)} kx + kx' - kx = ma \Rightarrow kx' = ma \Rightarrow a = \frac{kx'}{m}$$

$$\Rightarrow a = \frac{۷۵ \times ۴ \times ۱۰^{-۲}}{۵} = ۰/۶ \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

۶۹ با استفاده از رابطه تکانه، ابتدا معادله سرعت - زمان جسم را محاسبه می کنیم:

$$p = mv \Rightarrow v = \frac{p}{m} = \frac{t^2 + t - ۵۴}{1} \Rightarrow v = t^2 + t - ۵۴$$

سرعت متحرک را با استفاده از رابطه انرژی جنبشی محاسبه می کنیم:

$$K = \frac{۱}{۲} mv^2 \xrightarrow{K=2J} ۲ = \frac{۱}{۲} \times ۱ \times v^2 \Rightarrow v^2 = ۴ \Rightarrow v = ۲ \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

با استفاده از معادله سرعت - زمان، لحظه ای که سرعت متحرک $\frac{m}{s}$ است را

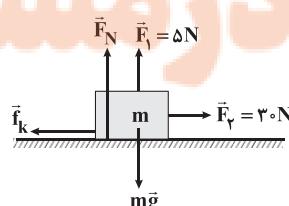
به دست می آوریم:

$$۲ = t^2 + t - ۵۴ \Rightarrow t^2 + t - ۵۶ = ۰ \Rightarrow (t - ۷)(t + ۸) = ۰$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t - ۷ = ۰ \Rightarrow t = ۷\text{s} & (\checkmark) \\ t + ۸ = ۰ \Rightarrow t = -۸\text{s} & (\times) \end{cases}$$

در نتیجه در لحظه $t = ۷\text{s}$ ، انرژی جنبشی جسم برابر با $2J$ می شود.

۷۰ نیروهای واردشده بر جسم رسم می کنیم:

$$\begin{cases} S_1 = \frac{v_0 + v}{2} \times \frac{t}{2} = \frac{2t + t}{2} \times \frac{t}{2} = \frac{3t^2}{4} \\ S_2 = \frac{v \times \frac{t}{2}}{2} = \frac{t \times \frac{t}{2}}{2} = \frac{t^2}{4} \end{cases}$$

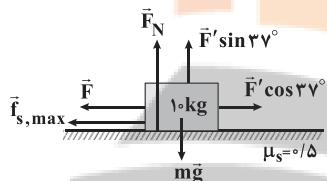
طبق اطلاعات داده شده در سؤال داریم:

$$S_1 = S_2 + 5 \Rightarrow \frac{3t^2}{4} = \frac{t^2}{4} + 5 \Rightarrow t = 10\text{s}$$

بنابراین تندی اولیه پرتاب این جسم برابر است با: $v_0 = 2t = 2 \times 10 = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

فرض می کنیم جسم در آستانه حرکت به سمت راست است، ۷۴

بنابراین:

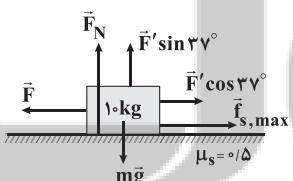

$$\begin{cases} F_{net_x} = 0 \Rightarrow F' \cos 37^\circ = F + f_{s,max} \Rightarrow F' \cos 37^\circ = F + \mu_s F_N \\ F_{net_y} = 0 \Rightarrow F_N + F' \sin 37^\circ = mg \Rightarrow F_N = mg - F' \sin 37^\circ \end{cases}$$

$$\Rightarrow F' \cos 37^\circ = F + \mu_s (mg - F' \sin 37^\circ)$$

$$\Rightarrow 100 \times 0 / 8 = F + 0 / 5 (100 - 60) \Rightarrow 80 = F + 20 \Rightarrow F = 60\text{N}$$

این بار فرض می کنیم جسم در آستانه حرکت به سمت چپ است، بنابراین:

$$\begin{cases} F_{net_x} = 0 \Rightarrow F = F' \cos 37^\circ + f_{s,max} \\ F_{net_y} = 0 \Rightarrow F_N + F' \sin 37^\circ = mg \Rightarrow F_N = mg - F' \sin 37^\circ \end{cases}$$

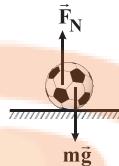
$$\Rightarrow F = F' \cos 37^\circ + \mu_s (mg - F' \sin 37^\circ)$$

$$\Rightarrow F = 100 \times 0 / 8 + 0 / 5 (100 - 60) \Rightarrow F = 80 + 20 \Rightarrow F = 100\text{N}$$

در نتیجه با در نظر گرفتن این که جسم در آستانه حرکت به سمت راست قرار

بگیرد و یا به سمت چپ، هر دو گزینه (۱) و (۳) می توانند صحیح باشند.

در هنگام برخورد توپ با زمین، دو نیروی \vec{F}_N و $m\vec{g}$ به توپ وارد می شوند که برآیند آنها (\vec{F}_{av}) به سمت بالا می باشد و داریم:

$$F_{av} = F_N - mg \Rightarrow 60 = F_N - 30 \Rightarrow F_N = 60\text{N}$$

دقت کنید: توجه داشته باشید در بازه زمانی موردنظر، توپ در حال تعادل

قرار ندارد و شما نمی توانید \vec{F}_N را برابر \vec{mg} قرار دهید.

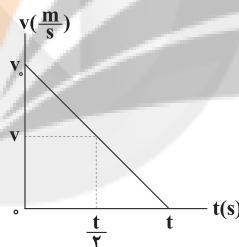
۷۳ تنها نیروی وارد بر جسم، نیروی اصطکاک جنبشی است،

بنابراین خواهیم داشت:

$$F_{net} = ma \Rightarrow -\mu_k mg = ma \Rightarrow a = -\mu_k g = -0 / 2 \times 10 = -2 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

جسم با تندی اولیه v_0 پرتاب شده و پس از مدت زمان t متوقف می شود،

بنابراین نمودار سرعت - زمان حرکت این جسم به صورت زیر است:

تندی متحرک در لحظه $t = 0$ برابر است با:

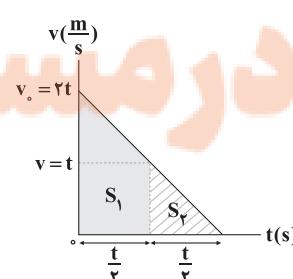
$$v = at + v_0 \xrightarrow{v=0} -v_0 = at \Rightarrow -v_0 = -2t \Rightarrow v_0 = 2t$$

با توجه به این که سرعت متحرک در لحظه t برابر صفر است و با توجه به مفهوم

شتاب، سرعت آن $\frac{t}{2}$ ثانیه قبل از لحظه توقف برابر است با:

$$v = |a| \times \frac{t}{2} \xrightarrow{|a|=2\frac{\text{m}}{\text{s}^2}} v = 2 \times \frac{t}{2} = t$$

مساحت زیر نمودار سرعت زمان برابر جایی متحرک است، پس:

با توجه به این‌که هر دو ماهواره در مسیری دایره‌ای شکل در حال گردش

هستند، داریم:

$$F_{\text{net}} = \frac{mv^2}{r} - \frac{F_{\text{گرانشی}}}{F_{\text{net}}} = \frac{GmM_e}{r^2} \Rightarrow \frac{mv^2}{r} = \frac{GmM_e}{r^2}$$

$$\Rightarrow v = \sqrt{\frac{GM_e}{r}} \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \sqrt{\frac{r_1}{r_2}} \Rightarrow \frac{1}{2} = \sqrt{\frac{r_1}{r_2}} \xrightarrow{\text{می‌رسانیم}} \text{طرفین را به توان ۲ بفرموده باشند.}$$

$$\frac{1}{4} = \frac{r_1}{r_2} \Rightarrow r_2 = 4r_1$$

با جایگذاری مقدار $r_1 = 2R_e$ در رابطه فوق می‌توان نوشت:

$$r_2 = 4r_1 \xrightarrow{r_1 = R_e + R_e} 4(2R_e) = 8R_e$$

$$\Rightarrow r_2 = R_e + h_2 \xrightarrow{r_2 = \lambda R_e} \lambda R_e = R_e + h \quad \text{از طرفی داریم:}$$

$$\Rightarrow \lambda R_e = h \Rightarrow R_e = \frac{1}{\lambda} h$$

۱ ۷۷ می‌دانیم دوره گردش دو ماهواره، مستقل از جرم آن‌هاست و

برای مقایسه دوره دو ماهواره، با توجه به رابطه دوره گردش داریم:

$$T = \frac{2\pi r}{v} \Rightarrow \frac{T_1}{T_2} = \frac{r_1}{r_2} \times \frac{v_2}{v_1}$$

با توجه به این‌که هر دو ماهواره در مسیر دایره‌ای شکل در حال گردش هستند، داریم:

$$F_{\text{net}} = m \frac{v^2}{r} - \frac{F_{\text{گرانشی}}}{F_{\text{net}}} = \frac{GmM_e}{r^2} \Rightarrow \frac{mv^2}{r} = \frac{GmM_e}{r^2}$$

$$\Rightarrow v = \sqrt{\frac{GM_e}{r}} \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \sqrt{\frac{r_1}{r_2}} \quad (*)$$

$$\frac{T_1}{T_2} = \frac{r_1}{r_2} \times \frac{v_2}{v_1} \xrightarrow{(*)} \frac{T_1}{T_2} = \frac{r_1}{r_2} \times \sqrt{\frac{r_1}{r_2}} \Rightarrow \frac{T_1}{T_2} = \sqrt{\left(\frac{r_1}{r_2}\right)^3} \quad \text{بنابراین:}$$

ماهواره اول، در ارتفاعی معادل شعاع زمین و ماهواره دوم در ارتفاعی معادل ۳

برابر شعاع زمین قرار دارد، بنابراین:

$$r_1 = h_1 + R_e \xrightarrow{h_1 = R_e} r_1 = R_e + R_e = 2R_e$$

$$r_2 = h_2 + R_e \xrightarrow{h_2 = 3R_e} r_2 = 3R_e + R_e = 4R_e$$

در نتیجه داریم:

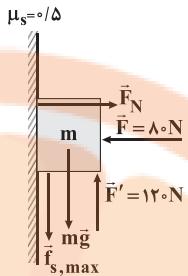
$$\frac{T_1}{T_2} = \sqrt{\left(\frac{r_1}{r_2}\right)^3} \xrightarrow{r_1 = R_e + R_e} \frac{T_1}{T_2} = \sqrt{\left(\frac{2R_e}{4R_e}\right)^3} = \sqrt{\left(\frac{1}{2}\right)^3} = \sqrt{\frac{1}{8}} = \frac{1}{\sqrt{8}}$$

$$\Rightarrow \frac{T_1}{T_2} = \frac{1}{\sqrt{8}} \times \frac{\sqrt{8}}{\sqrt{8}} = \frac{\sqrt{8}}{8} = \frac{2\sqrt{2}}{8}$$

۲ ۷۵

داشت:

با فرض این‌که جسم در آستانه حرکت رو به بالا باشد، خواهیم

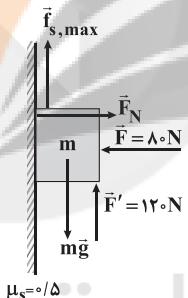
$$F_{\text{net},x} = 0 \Rightarrow F_N = F = \lambda \cdot N$$

$$F_{\text{net},y} = 0 \Rightarrow F' = mg + f_{s,\text{max}} \Rightarrow 120 = mg + (\mu_s \cdot N \times \lambda)$$

$$\Rightarrow 120 = mg + 40 \Rightarrow mg = 80 \xrightarrow{g = 10 \frac{N}{kg}} m_{\text{min}} = \frac{80}{10} = 8 \text{ kg}$$

باید حداقل ۸ kg باشد.

با فرض این‌که جسم در آستانه حرکت رو به پایین باشد نیز می‌توان نوشت:

$$mg = F' + f_{s,\text{max}}$$

$$\Rightarrow mg = 120 + (\mu_s \cdot N \times \lambda)$$

$$\Rightarrow mg = 120 + 40 = 160 \xrightarrow{g = 10 \frac{N}{kg}} m = \frac{160}{10} = 16 \text{ kg}$$

$$\Rightarrow m_{\text{max}} = 16 \text{ kg}$$

بنابراین به ازای هر جرم $8 \leq m \leq 16 \text{ kg}$ جسم روی دیوار ثابت می‌ماند.

۴ ۷۶

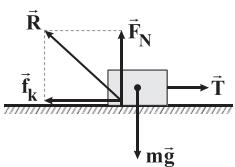
نوشت:

با توجه به برابر بودن تکانه دو ماهواره با یکدیگر، می‌توان

$$r_1 = R_e + h_1 = R_e + R_e = 2R_e, p_1 = p_2$$

$$p_1 = p_2 \Rightarrow m_1 v_1 = m_2 v_2 \xrightarrow{m_1 = m_2} m_1 v_1 = 2m_2 v_2 \Rightarrow v_2 = \frac{1}{2} v_1$$

۲ نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم:

جسم با سرعت ثابت حرکت می‌کند، پس شتاب حرکت آن صفر است، بنابراین

با توجه به قانون دوم نیوتون می‌توان نوشت:

$$F_{\text{net}} = ma \xrightarrow{a=0} F_{\text{net}} = 0 \Rightarrow T - f_k = 0$$

$$\Rightarrow T = f_k \xrightarrow{f_k = \mu_k mg} T = \mu_k mg$$

$$\xrightarrow{\frac{m=\Delta kg}{\mu_k = 0.5}} T = 0.5 \times 5 \times 10 = 25N \Rightarrow f_k = 25N$$

اندازه نیرویی که سطح بر جسم وارد می‌کند (\vec{R}) برابر است با:

$$R = \sqrt{f_k^2 + F_N^2} \xrightarrow{F_N = mg} \sqrt{f_k^2 + (mg)^2} = \sqrt{25^2 + 5^2} = 25\sqrt{5}N$$

نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{T}{R} = \frac{25}{25\sqrt{5}} = \frac{1}{\sqrt{5}} \times \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{5}}{5} \Rightarrow \frac{T}{R} = \frac{\sqrt{5}}{5}$$

در نمودار P-T، خط گذرنده از مبدأ مختصات، نشان‌دهنده

فرایند هم حجم است. از آن جا که خط گذرنده از نقاط a و d از مبدأ مختصات می‌گذرد، حجم گاز در نقطه a با حجم گاز در نقطه b برابر بوده و کار در کل مسیر

برابر صفر است. همچنین از نقطه a تا نقطه d دما افزایش یافته، پس ΔU نیز افزایش یافته و مثبت است. حال بنابر قانون اول ترمودینامیک داریم:

$$\Delta U = Q + W \xrightarrow{W=0} Q = \Delta U \xrightarrow{\Delta U > 0} Q > 0$$

از آن جا که Q مثبت است، یعنی گاز گرمایی گرفته است، بنابراین Q سؤال که گرمایی گرفته شده از گاز است، منفی خواهد بود.

۱ می‌دانیم مساحت سطح زیر نمودار P-V بیان‌کننده قدر مطلق

کار انجام‌شده توسط گاز است. با توجه به شکل باید در ابتدا مقدار تقریبی برای

مساحت زیر نمودار (|W|) به دست آوریم. با وصل کردن نقطه A به نقطه B

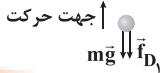
ذوزنقه‌ای قائم‌الزاویه به دست می‌آید که مساحت آن برابر است با:

$$S = \frac{(3+12) \times 10^{-5} \times 3 \times 10^{-3}}{2} = 2250J$$

از آن جا که گاز منقبض شده است، پس داریم:

۲ شتاب بالا رفتن گلوله را با استفاده از قانون دوم نیوتون

محاسبه می‌کنیم:

$$\text{جهت حرکت} \uparrow \Rightarrow \text{در هنگام بالا رفتن} \Rightarrow F_{\text{net},1} = ma_1 \Rightarrow -mg - f_{D1} = ma_1$$

$$\xrightarrow{f_{D1} = \frac{25}{100} mg} -mg - \frac{25}{100} mg = ma_1 \Rightarrow -\frac{5}{4} mg = ma_1$$

$$\Rightarrow a_1 = -\frac{5}{4} g$$

شتاب پایین آمدن (سقوط) گلوله را نیز با استفاده از قانون دوم نیوتون تعیین می‌کنیم:

$$\text{جهت حرکت} \uparrow \Rightarrow \text{در حین پایین آمدن} \Rightarrow F_{\text{net},2} = ma_2 \Rightarrow mg - f_{D2} = ma_2$$

$$\xrightarrow{f_{D2} = \frac{20}{100} mg} mg - \frac{20}{100} mg = ma_2 \Rightarrow 0.8 mg = ma_2$$

$$\Rightarrow a_2 = 0.8 g \Rightarrow a_2 = \frac{4}{5} g$$

جا به جایی گلوله در مسیر رفت و برگشت یکسان است، بنابراین:

$$|\Delta y_1| = |\Delta y_2| \Rightarrow \left| \frac{1}{5} a_1 t_1^2 \right| = \left| \frac{1}{5} a_2 t_2^2 \right| \Rightarrow \frac{5}{4} t_1^2 = \frac{5}{5} t_2^2$$

$$\Rightarrow \left(\frac{t_1}{t_2} \right)^2 = \left(\frac{5}{4} \right) \Rightarrow \left(\frac{t_1}{t_2} \right)^2 = \frac{16}{25} \xrightarrow{\text{می‌گیریم}} \frac{t_1}{t_2} = \frac{4}{5}$$

۱ با استفاده از رابطه $T = \frac{t}{n}$ ، دوره حرکت متحرک را

محاسبه می‌کنیم:

$$T = \frac{t}{n} = \frac{60}{120} = \frac{1}{2} s$$

حال با استفاده از رابطه $v = \frac{2\pi r}{T}$ ، سرعت حرکت متحرک را محاسبه می‌کنیم:

$$v = \frac{2\pi r}{T} \xrightarrow{T = \frac{1}{2} s, r = \frac{d}{2} = 5m} v = \frac{2\pi \times 5}{\frac{1}{2}} = 20\pi \frac{m}{s}$$

حال با استفاده از رابطه $F = \frac{mv^2}{r}$ ، اندازه نیروی مرکزگرای وارد بر متحرک را

محاسبه می‌کنیم:

$$F = \frac{mv^2}{r} = \frac{2/5 \times (20\pi)^2}{5} = \frac{2/5 (400\pi^2)}{5} = 20\pi^2$$

$$\Rightarrow F = 200\pi^2 (N)$$

۳ ۸۵ فرایند bc یک فرایند هم‌دما است، بنابراین:

$$\Delta T = 0 \Rightarrow \Delta U = 0$$

$$\Delta V > 0 \Rightarrow W < 0$$

$$\Delta U = Q + W \xrightarrow{\Delta U = 0} Q + W = 0 \Rightarrow Q = -W \xrightarrow{W < 0} Q > 0$$

در فرایند ab که هم‌حجم است، داریم:

$$\Delta V = 0 \Rightarrow W = 0$$

در این فرایند، فشار گاز افزایش یافته است، بنابراین دمای گاز نیز افزایش یافته

است، در نتیجه:

$$\Delta T > 0 \Rightarrow \Delta U > 0$$

$$\Delta U = Q + W \xrightarrow{W = 0} \Delta U = Q \xrightarrow{\Delta U > 0} Q > 0$$

در فرایند da که بی‌درو است، داریم:

$$Q = 0$$

$$\Delta V < 0 \Rightarrow W > 0$$

$$\Delta U = Q + W \xrightarrow{Q = 0} \Delta U = W \xrightarrow{W > 0} \Delta U > 0$$

ΔU	W	Q	کمیت فرایند
صفر	منفی	مثبت	bc
مثبت	صفر	مثبت	ab
مثبت	مثبت	صفر	da

۱ ۸۶ با استفاده از رابطه بازده ماشین گرمایی داریم:

$$\eta = 1 - \frac{|Q_L|}{Q_H} \xrightarrow{\eta = 1/37/5 = \frac{3}{\lambda}} 1 - \frac{|Q_L|}{Q_H} \Rightarrow \frac{|Q_L|}{Q_H} = \frac{5}{\lambda}$$

$$\Rightarrow \frac{25^{\circ}}{Q_H} = \frac{5}{\lambda} \Rightarrow Q_H = 40.0 \text{ J}$$

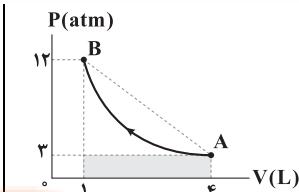
بنابراین:

$$Q_H = |W| + |Q_L| \Rightarrow 40.0 = |W| + 25^{\circ} \Rightarrow |W| = 15.0 \text{ J}$$

این ماشین در هر ثانیه، چهار چرخه کامل را طی می‌کند، پس یک چرخه در

در $\frac{1}{4}$ ثانیه طی می‌کند. در نتیجه با استفاده از رابطه توان داریم:

$$P = \frac{W}{\Delta t} \Rightarrow P = \frac{15^{\circ}}{\frac{1}{4}} = 60.0 \text{ W}$$

پس W نهایتاً می‌تواند 225° J شود. همچنین مقدار W باید از مساحت

مستطیل زیر نمودار بیشتر باشد چرا که مساحت زیر نمودار نمی‌تواند از آن

کمتر باشد، پس داریم:

$$S_{\text{مستطیل}} = 3 \times 10^{-3} \times 3 \times 10^5 = 90.0$$

پس کار انجامشده در محدوده 90.0 و 225.0 J است.

با توجه به قانون اول ترمودینامیک و این که فرایند، هم‌دما است، داریم:

$$\Delta U = Q + W \xrightarrow{\Delta U = 0} Q = -W$$

از آن جا که W در محدوده 90.0 و 225.0 J است، Q نیز در محدوده -90.0 J و -225.0 J است.

۳ ۸۳ فرایندهای bc , ab و ca به ترتیب هم‌دما، هم‌حجم و

بی‌درو هستند. به یاد داشته باشید که بین دو فرایند هم‌دما و بی‌درو،

فرایندهای بی‌درو است که شیب بیشتری دارد، یعنی ca . همچنین طی

فرایند ab ، حجم گاز افزایش می‌باید (رد گزینه‌های (۲) و (۴)). فرایند bc یک

فرایند هم‌حجم است که طی آن دما کاهش می‌باید. (رد گزینه (۱))

۴ ۸۴ در یک چرخه ترمودینامیکی، تغییرات انرژی درونی گاز برابر

صفر است ($\Delta U = 0$), پس با استفاده از قانون اول ترمودینامیک داریم:

$$\Delta U = Q + W \xrightarrow{\Delta U = 0} Q + W = 0 \Rightarrow W = -Q$$

گاز در این چرخه 25° ژول گرما از دست می‌دهد، یعنی:

$P - V = 25^{\circ}$ J خواهد بود. در چرخه‌های پاد ساعت‌گرد در صفحه $P - V$

کار انجامشده روی دستگاه، مثبت است.

اندازه کار انجامشده در چرخه برابر با مساحت سطح داخل چرخه در

صففحه $P - V$ است.

$$S = |W| \Rightarrow S = 25^{\circ} \Rightarrow \frac{1 \times 10^{-3} \times (P_2 - 1) \times 10^5}{2} = 25^{\circ}$$

$$\Rightarrow (P_2 - 1) \times 10^0 = 50^{\circ} \Rightarrow P_2 - 1 = 5 \Rightarrow P_2 = 5 \text{ atm}$$

حال می‌دانیم مقدار مول اضافه شده به ظرف معادل اختلاف تعداد مول گاز در

حالت دوم و تعداد مول گاز در حالت اول است، بنابراین:

$$\begin{aligned} n_{\text{اضافه شده}} &= n_2 - n_1 = \frac{P_2 V_2}{R_2 T_2} - \frac{P_1 V_1}{R_1 T_1} \\ &= \frac{7 \times 2 \times 10^5 \times 20 \times 10^{-3}}{8 \times 240} - \frac{4 \times 10^5 \times 20 \times 10^{-3}}{8 \times 200} \\ \Rightarrow n_{\text{اضافه شده}} &= 7/5 - 4/5 = 2/5 \text{ mol} \end{aligned}$$

دقت کنید: دمای گاز در حالت اول و دوم باید بر حسب کلوین باشد.

حال جرم $2/5 \text{ mol}$ هلیم را با توجه به جرم مولی آن محاسبه می‌کنیم:

$$m = n \times M = 2/5 \times 4 = 1.6 \text{ g}$$

بررسی گزینه‌ها: ۹۰

(۱) هنگامی که پیستون در بالاترین وضعیت خود قرار دارد، شمع جرقه

می‌زند. (✗)

(۲) مراحل ضربهٔ تراکم و ضربهٔ قدرت، بی‌دررو و مراحل آتش گرفتن و تخلیه،

هم‌حجم هستند. (✓)

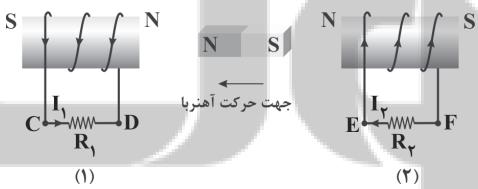
(۳) در مرحلهٔ تخلیه، فشار گاز داخل سیلندر با فشار جو یکسان است. (✗)

(۴) محصولات احتراق در مراحل تخلیه و ضربهٔ خروج گاز از دریچه خارج

می‌شوند. (✗)

ابتدا به کمک قاعدهٔ دست راست، قطب‌های مغناطیسی

سیم‌لولهٔ سمت چپ را مشخص می‌کنیم:

بنابراین سیم‌لولهٔ (۱) در حال دفع کردن آهنربا است، بنابراین حتماً آهنربا

به سیم‌لولهٔ (۱) نزدیک شده است که سیم‌لولهٔ (۱) با نزدیک شدن آن

مخالفت می‌کند.

از طرف دیگر آهنربا در حال دور شدن از سیم‌لولهٔ (۲) می‌باشد، بنابراین سمت

چپ سیم‌لولهٔ (۲) قطب N می‌شود تا آهنربا را جذب کند. با استفاده از قاعدهٔ

دست راست، جهت جریان القایی در سیم‌لولهٔ (۲) را مشخص می‌کنیم، بنابراین

جريان در مقاومت R۲ از F به E عبور می‌کند.

۲ با توجه به شکل و از آن جا که شب نمودار فرایند بی‌دررو
بیشتر از شب نمودار فرایند هم‌دما باید باشد، پس ab فرایند هم‌دما و
bc فرایند بی‌دررو است.

تغییرات انرژی درونی یک چرخه همواره برابر صفر است، پس برای این چرخه
می‌توان نوشت:

$$\Delta U_{\text{کل}} = \Delta U_{ab} + \Delta U_{bc} + \Delta U_{ca}$$

$$\frac{\Delta U_{ab} = ۰}{Q_{bc} = ۰} \rightarrow W_{bc} + Q_{ca} + W_{ca} = ۰$$

$$\frac{Q_{ca} = -۳۰۰۰ \text{ J}}{W_{bc} + W_{ca} = ۳۰۰۰ \text{ J}}$$

کار انجام‌شده روی گاز در فرایند هم‌دما ca را می‌توان از روی نمودار محاسبه کرد:

$$W_{ca} = -P \Delta V = -3 \times 10^5 \times (2 - 6) \times 10^{-3} = 1200 \text{ J}$$

$$W_{bc} + W_{ca} = 3000 \text{ J}$$

$$\frac{W_{ca} = 1200 \text{ J}}{W_{bc} + 1200 = 3000 \Rightarrow W_{bc} = 1800 \text{ J}}$$

۱ فقط عبارت «ج» درست است.

تغییرات انرژی درونی گاز در یک چرخه برابر صفر است.
از طرفی در چرخه‌های پاد ساعتگرد در صفحهٔ V-P، کار انجام‌شده روی
دستگاه (گاز)، مشبت است.

$$\frac{\Delta U_{\text{کل}} = ۰}{Q_{\text{کل}} = W_{\text{کل}}} \rightarrow Q_{\text{کل}} = -W_{\text{کل}}$$

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف)

$$\left\{ \begin{array}{l} \Delta U_{cd} = Q_{cd} + W_{cd} \Rightarrow \Delta U_{cd} = W_{cd} \\ \Delta V_{cd} < ۰ \Rightarrow W_{cd} > ۰ \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \Delta U_{cd} > ۰ \Rightarrow U_d - U_c > ۰ \Rightarrow U_d > U_c$$

ب) اما $W_{ab} = ۰$ ، $\Delta U_{bc} = ۰$ برابر صفر نیستند.

دقت کنید: نمودار V-P یک فرایند هم‌دما از مبدأ نمودار P-V نمی‌گذرد.

د) نتیجهٔ هم‌دما در نظر گرفتن فرایندهای da و bc می‌باشد که اشتباه است.

۳ می‌دانیم ابتدا باید در این سؤال مقدار مول اضافه شده به طرف

را محاسبه کنیم. برای این گاز داریم:

$$PV = nRT \Rightarrow n = \frac{PV}{RT}$$

۹۲ ۳ در هنگام ورود به میدان مغناطیسی که مدت زمان

$$I = 0.05 \sin \frac{5\pi}{3} = 0.05 \sin \frac{\pi}{6} = 2/5 \times 10^{-2} A$$

در این صورت انرژی ذخیره شده در القاگر برابر است با:

$$U = \frac{1}{2} LI^2 = \frac{1}{2} \times 0.4 \times 6/25 \times 10^{-4} = 1/25 \times 10^{-4} J$$

۹۵ ۲ تنها عبارت «ب» نادرست است.

اگر جریان عبوری از سیم‌لوله‌ای نصف شود، انرژی ذخیره شده در آن $\frac{1}{4}$ برابر می‌شود.

$$U = \frac{1}{2} LI^2 \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \left(\frac{I_2}{I_1}\right)^2$$

$$\frac{I_2}{I_1} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

۹۶ ۲ با توجه به رابطه نیرو محکمه القایی متوسط $\bar{e} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t}$

در رسم نمودارهای $e - t$ و $\Phi - t$ حواستان باشد که e و تغییرات شار، هم‌علامت نیستند.

نیرو محکمه مثبت باشد، تغییرات شار، منفی خواهد بود و هر چه مقدار نیرو محکمه بیشتر باشد، تغییرات شار نیز بیشتر خواهد بود. در این صورت گزینه (۲) نمودار $t - \Phi$ موردنظر است.

۹۷ ۲ ولتاژ دو سر مقاومت برابر است با:

$$\frac{N_2}{N_1} = \frac{V_2}{V_1} \Rightarrow \frac{300}{900} = \frac{V_2}{15} \Rightarrow V_2 = 5 V$$

بنابراین بیشینه توان مصرفی در مقاومت برابر است با:

$$P_{max} = \frac{V^2}{R} = \frac{5^2}{2/5} = 10 W$$

۹۸ ۴ θ زاویه بین نیم خط عمود بر حلقه با جهت خطوط میدان

مغناطیسی است، پس داریم:

$$\theta_1 = 90^\circ - 60^\circ = 30^\circ, \theta_2 = 90^\circ - 30^\circ = 60^\circ$$

با توجه به رابطه $\Phi = ABC \cos \theta$ داریم:

$$\Phi_1 = \Phi_2 \Rightarrow A_1 B_1 \cos \theta_1 = A_2 B_2 \cos \theta_2$$

$$\frac{A_1}{B_1} = \frac{A_2}{B_2} \Rightarrow \frac{B_2}{B_1} = \frac{\cos \theta_1}{\cos \theta_2} = \frac{\cos 30^\circ}{\cos 60^\circ} = \frac{\sqrt{3}}{1} = \sqrt{3}$$

۹۲ ۳ نیاز دارد، شار مغناطیسی عبوری از قاب در حال

افزایش بوده و با توجه به قانون لنز، جهت جریان القایی در قاب، پادساعتگرد

(منفی) است. از سوی دیگر مقدار این جریان القایی برابر است با:

$$|\bar{I}| = - \frac{NB \Delta A \cos \theta}{R \Delta t}$$

$$|\bar{I}| = \frac{10 \times 2 \times 10^{-4} \times 3 \times 10^{-2}}{10} \times \frac{\Delta x}{\Delta t} \Rightarrow v = 2 \frac{m}{s}$$

$$\Rightarrow \bar{I} = 12 \times 10^{-6} A = 0.012 mA$$

با ورود کامل قاب به داخل میدان تا زمانی که ضلع سمت راست آن به انتهای میدان مغناطیسی می‌رسد، یعنی به مدت زمان 5.0 ms ، تغییرات شار مغناطیسی عبوری از قاب صفر بوده و جریان القایی نیز صفر است، بنابراین:

$$\Delta t = \frac{15 \text{ cm}}{2 \text{ cm}} = 0.5 \text{ s} = 0.5 \text{ ms}$$

بنابراین بیشینه توان مصرفی در گزینه (۳) می‌تواند صحیح باشد.

۹۳ ۱ \bar{e} در بازه زمانی $t_1 = 1s$ تا $t_2 = 4s$ شب نمودار، ثابت است، پس نیروی محکمه القایی متوسط و لحظه‌ای با هم برابر هستند.

در این صورت می‌توان نوشت:

$$\bar{e} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \Rightarrow |\bar{e}| = \left| -1 \times \frac{0 - 3}{3} \right| = 1 V$$

۹۴ ۴ ابتدا دوره تنابوب را حساب می‌کنیم:

$$\frac{3T}{4} = 0.3 \Rightarrow T = 0.4 s$$

اکنون معادله جریان متنابوب را می‌نویسیم:

$$I = I_m \sin \frac{2\pi}{T} t = 0.05 \sin \frac{2\pi}{0.4} t = 0.05 \sin 5\pi t$$

با توجه به اطلاعات سؤال و رابطه ضریب القاری داریم:

۹۹

$$\begin{cases} \ell_A = \frac{1}{2} \ell_B \\ N_A = 3N_B \\ A_A = A_B \\ L = \mu \cdot \frac{AN^2}{\ell} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{L_A}{L_B} = \frac{A_A}{A_B} \times \left(\frac{N_A}{N_B}\right)^2 \times \left(\frac{\ell_B}{\ell_A}\right) = \left(\frac{3N_B}{N_B}\right)^2 \times \left(\frac{\ell_B}{\frac{1}{2}\ell_B}\right) = 3^2 \times 2 = 18$$

با توجه به رابطه انرژی ذخیره شده در القاگر داریم:

$$\Rightarrow \frac{U_A}{U_B} = \frac{L_A}{L_B} \times \left(\frac{I_A}{I_B}\right)^2 = 18 \times \left(\frac{I_A}{2I_A}\right)^2 = \frac{18}{4} = \frac{9}{2}$$

تغییرات مساحت حلقه برابر است با:

۱۰۰

$$A = \pi R^2 = \pi \times (0/1)^2 = 0/0 1\pi m^2$$

$$|\Delta A| = \frac{2}{100} A = \frac{2}{100} \times 0/0 1\pi = 0/0 02\pi m^2$$

بزرگی نیروی محرکه القایی متوسط در حلقه برابر است با:

$$|\bar{\epsilon}| = \left| \frac{-\Delta \Phi}{\Delta t} \right| = B \frac{\Delta A}{\Delta t} = 0/0 2 \times \frac{0/0 02\pi}{0/0 1} = 0/0 4\pi V$$

با کشیدن حلقه، مساحت آن کم می شود و شار مغناطیسی گذرنده از آن کاهش

می یابد. مطابق با قانون لنز، جریانی در حلقه القا می شود تا میدان مغناطیسی

ناشی از آن با کاهش شار مخالفت کند، بنابراین جهت جریان میدان

مغناطیسی القایی در حلقه باید درونسو باشد، پس طبق قاعدة دست راست،

جهت جریان القایی در حلقه ساعتگرد می باشد.

دانش در مسیر موفقیت

۱۰۶ فقط عبارت سوم درست است.

در سلول گالوانی استاندارد هیدروژن - مس، نیمسلول‌های هیدروژن و مس به ترتیب آند و کاتد هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- جرم تیغه موجود در نیمسلول استاندارد هیدروژن، تغییر نمی‌کند.
- از این سلول می‌توان برای اندازه‌گیری پتانسیل الکتروودی استاندارد مس به طور نسبی و در مقایسه با پتانسیل الکتروودی سلول استاندارد هیدروژن استفاده کرد.
- کاتیون‌های H^+ با عبور از دیواره متخالخل به سمت نیمسلول استاندارد مس (کاتد) حرکت می‌کنند.

۱۰۷ عبارت‌های دوم و سوم درست هستند.

(قطب منفی) آند: آهن
(قطب مثبت) کاتد: نقره

(منفی) آند: منیزیم
(مثبت) کاتد: آهن

بررسی عبارت‌ها:

- قطب الکتروود Fe از منفی به مثبت تغییر می‌یابد.

$emf = 0/80 - (-0/44) = 1/24$ در حالت اول E° سلول برابر است با:

$emf = (-0/44) - (-2/37) = 1/93$ در حالت دوم E° سلول برابر است با:

$$\frac{1/93 - 1/24}{1/24} > 0/5$$

جرم تیغه آهن در سلول اولیه، کاهش ولی در سلول جدید افزایش می‌یابد.

در سلول اولیه جهت جریان الکترون از سمت آهن به سمت نقره ولی در سلول جدید از سمت منیزیم به سمت آهن است.

۱۰۸ • تنها با قراردادن تیغه‌های فلزی آهن و روی در محلول

مس (II) نیترات یک واکنش شیمیایی انجام می‌شود.

از آن جا که روی کاهنده‌تر از آهن است، دمای ظرف شامل تیغه روی افزایش بیشتری می‌یابد.

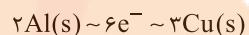
۱۰۹ • ولتاژی که ولتسنگ سلول گالوانی نشان می‌دهد، اختلاف

پتانسیل میان دو نیمسلول بوده که به مرور کاهش می‌یابد تا به صفر برسد.

شیمی

۱۰۱ در جدول پتانسیل کاهشی استاندارد، علامت E° فلزهایی کهقدرت کاهنده‌گی بیشتر از H_2 دارند، منفی است.

۱۰۲

با مصرف ۲ مول آلومینیم ($2 \times 27g$ Al) و مبادله ۶ مولالکترون ($6 \times 6/0.2 \times 10^{-3} e^-$)، ۳ مول فلز مس ($3 \times 64g$ Cu) تولید شدهو $138 = (3 \times 64) - (2 \times 27)$ گرم بر جرم تیغه افزوده می‌شود.

افزایش جرم تیغه شمار الکترون‌ها

$$\left[\begin{array}{c} 6 \times 6/0.2 \times 10^{-3} \\ 9/0.3 \times 10^{-21} \end{array} \right] \Rightarrow x = 0/345g$$

۱۰۳

مطابق داده‌های سؤال، قدرت کاهنده‌گی فلزها به صورت $Hg < Sn < Mn$ است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

آ) اتم‌های هیچ فلزی کاهش نمی‌یابند.

ب) الکترون‌ها از دیواره متخالخل عبور نمی‌کنند.

ت) اتم‌های فلزی کاهنده هستند، نه اکسنده!!

۱۰۴

در سلول گالوانی آلومینیم - نقره، جرم تیغه آلومینیم (آنده)

کاهش و جرم تیغه نقره (کاتد) افزایش می‌یابد.

$$\frac{x g Al}{1 \times 27} = \frac{5/4 Ag}{3 \times 108} \Rightarrow x = 0/45g Al$$

$$Al = \frac{0/45g}{5/4g} \times 100 = 8/33\% = درصد کاهش جرم تیغه$$

۱۰۵

در سلول گالوانی $Ag - Au$ ، الکتروود نقره، آند و الکتروود طلا،

کاتد است.

$$E^\circ = E^\circ_{آند} - E^\circ_{کاتد} = 1/50 - 0/80 = 0/70V$$

$$E = 0/70 - \frac{0/059}{3} \log \frac{0/2}{0/4}$$

$$E = 0/70 - (0/02 \times (-0/3)) = 0/706V$$

لیتیم در میان فلزها، کمترین چگالی و E° را دارد. ۱۱۵

بررسی عبارت‌های نادرست: ۱۱۶

- ب) در ساختار یخ، اطراف هر مولکول آب، ۴ پیوند هیدروژنی تشکیل می‌شود.
- پ) اگر محلول سیرشده‌ای از لیتیم سولفات را به اندازه کافی گرم کنیم، مقداری از حل شونده آن تمثیل می‌شود.

۳ شکل‌های مربوط به مولکول‌های H_2O و HCl نادرست ۱۱۷

نشان داده شده‌اند. زیرا در هر کدام از این مولکول‌ها، اتم‌های H، که سر مشتب مولکول را تشکیل می‌دهند باید به سمت صفحه با بار منفی میدان الکتریکی جهت‌گیری کنند.

۳ به جز عبارت دوم سایر عبارت‌ها درست هستند. ۱۱۸

بررسی عبارت‌ها: ۱۱۹

•

$$\begin{cases} 15^\circ C: S = 0/8(15) + 72 = 84 \text{ g} \\ 35^\circ C: S = 0/8(35) + 72 = 100 \text{ g} \end{cases}$$

به ازای ۱۰۰ گرم آب، جرم محلول سیرشده $NaNO_3$ در دماهای $25^\circ C$ و $15^\circ C$ به ترتیب برابر 200 و 184 گرم است، تفاوت جرم این دو محلول همان رسوب تولیدشده بر اثر کاهش دما است:

$$\frac{(200 - 184)g}{200g} \times 100\% = 8\%$$

در دمای ثابت نمی‌توان محلول فراسیر شده ساخت.

در دمای $60^\circ C$ ، انحلال پذیری KCl برابر است با:

$$S = 0/3(60) + 27 = 45 \text{ g}$$

$$\frac{45}{(100+45)} \times 100\% \approx 31\% \quad \text{درصد جرمی}$$

در تمامی دماها انحلال پذیری $NaNO_3$ بیشتر از KCl است. زیرا هم شیب و هم عرض از مبدأ معادله مربوط به $NaNO_3$ بیشتر از معادله KCl است.

۴ ۱۱۹

$$S = a\theta + b$$

$$\begin{cases} \theta_1 = 20^\circ C, S_1 = 99 \text{ g} \\ \theta_2 = 45^\circ C, S_2 = 129 \text{ g} \end{cases} \Rightarrow a = \frac{\Delta S}{\Delta \theta} = \frac{129 - 99}{45 - 20} = \frac{30}{25} = 1/2$$

یکی از نقاط بالا را استفاده کرده و معادله خط را پیدا می‌کنیم:

$$S - 99 = 1/2(\theta - 20) \Rightarrow S = 1/2\theta - 24 + 99 = 1/2\theta + 75$$

بررسی عبارت‌ها: ۱۱۰

آ) فلز D با محلول هیدروکلریک اسید واکنش نمی‌دهد زیرا E° مربوط به

کاتیون D بزرگ‌تر از E° مربوط به یون H^+ (صفر) است.

ب) فلز A با محلول کاتیون D واکنش نمی‌دهد، زیرا فلز A کاهنده‌تر از فلز D

است. بنابراین ظرف A برای نگهداری محلول کاتیون D مناسب نیست.

پ) در سلول گالوانی حاصل از A و B، الکترود A، آند و الکترود B کاتد

است. بنابراین کاتیون‌های A به سمت کاتد (الکترود B) حرکت می‌کنند.

ت) با توجه به این‌که از موقعیت D در سری الکتروشیمیابی اطلاعی نداریم، درستی این عبارت بدیهی است.

۱ هر چهار عبارت پیشنهادشده درست هستند. ۱۱۱

بررسی عبارت‌ها: ۱۱۲

• فلز آهن با محلول نیکل (II) به طور طبیعی واکنش نمی‌دهد زیرا آهن کاهنده‌تر از نیکل است.

• فلز Cd با محلول سرب (II) به طور طبیعی واکنش نمی‌دهد. زیرا Cd

کاهنده‌تر از Pb است. در چنین واکنش‌هایی که به طور طبیعی انجام

می‌شوند، فراورده‌ها سطح انرژی پایین‌تری در مقایسه با واکنش‌دهنده‌ها دارند.

• مقایسه میان قدرت اکسیدنگی گونه‌ها به صورت

$$Pb^{2+} > Ni^{2+} > Cd^{2+} > Fe^{2+}$$

حداکثر می‌توان ۶ نوع سلول گالوانی ساخت و بیشترین emf متعلق به

سلولی است که الکترودهای آن بیشترین فاصله را از هم دارند.

۲ در سلول گالوانی روی - نقره که الکترودهای روی و نقره به

ترتیب آند و کاتد هستند با گذشت زمان غلظت یون‌های Zn^{2+} و Ag^+ به

ترتیب افزایش و کاهش می‌یابند (حذف گرینه‌های ۱ و ۴)، از طرفی تغییرات

غلظت یون Ag^+ ، دو برابر تغییرات غلظت یون Zn^{2+} است.

۳ فقط مورد اول در عمل هیچ‌گاه رخ نمی‌دهد. ۱۱۳

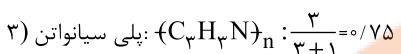
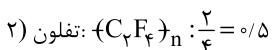
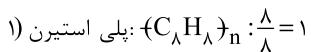
زیرا برای ادامه واکنش اکسایش - کاهش، محلول‌های موجود در هر دو ظرف

باید از نظر مار الکتریکی خنثی بمانند.

۲ فلور اکسیدهای ترین عنصر جدول دوره‌ای است که در گروه ۱۷

و دوره دوم جدول تناوبی جای دارد. ۱۱۴

بررسی گزینه‌ها:

۱۲۷ به جز عبارت سوم، سایر عبارت‌ها درست هستند.

پلی‌اتن، جامدی سفیدرنگ است.

۱۲۸ عبارت‌های دوم و سوم نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

۱۲۹ نسبت شمار اتم‌ها به شمار عنصرها در مولکول ساده‌ترین

۱۳۰ به عنوان نمونه پلی‌پروپین یک هیدروکربن سیرشده بوده و واکنش‌پذیری آن ناچیز است، در حالی که مونومر آن (پروپن)، هیدروکربنی سیرشده است و واکنش‌پذیری زیادی دارد.

۱۳۱ به جز عبارت نخست، سایر عبارت‌ها درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

۱۳۲ فرمول این ترکیب، $\text{C}_4\text{H}_8\text{O}_4$ و فرمول ساده‌ترین دی‌اسید $\text{C}_2\text{H}_2\text{O}_4$ بوده و

در نتیجه جرم مولی آن نمی‌تواند دو برابر جرم مولی ساده‌ترین دی‌اسید باشد.

۱۳۳ ترکیب داده شده ($\text{C}_4\text{H}_8\text{O}_4$) همانند اتیل استات ($(\text{CH}_3\text{COOC}_2\text{H}_5)$ دارای ۸ اتم هیدروژن است.

۱۳۴ ترکیب داده شده ($\text{C}_4\text{H}_8\text{O}_4$) همانند اسید سازنده استر موجود در آناناس (اتیل بوتانوات) که بوتانوییک اسید ($\text{C}_4\text{H}_8\text{O}_2$) می‌باشد، دارای ۴ اتم کربن است.

۱۳۵ این ترکیب دارای گروه‌های عاملی کربوکسیل و هیدروکسیل بوده و می‌توان از آن برای تولید پلی‌استر استفاده کرد.

۱۳۶ ۳ الکل مورد نظر همان $\text{C}_5\text{H}_{11}\text{OH}$ و اسید مورد نظر

۱۳۷ نیز HCOOH است. بنابراین ترکیب آلتی A یک استر ۶ کربنی با فرمول $\text{C}_5\text{H}_{10}\text{O}_2$ است.

۱۳۸ $\frac{6(4)+12(1)+2(2)}{2} = 20$: شمار جفت الکترون‌های پیوندی

۱۳۹ $= 2 \times 2 = 4$: تعداد اتم‌های اکسیژن ۲: شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی

۱۴۰ $\frac{5}{4} = 5$: نسبت مورد نظر برابر است با:

۱۴۱ در دمای 30°C حداکثر می‌توان $111 \text{ g} = 1/2(30) + 75$ گرم از ترکیب A را

در 100g آب حل کرد و محلولی به جرم 211g تهیه کرد.

۱۴۲ جرم حل شونده جرم محلول

$$\left[\begin{array}{l} 211 \\ 527/5 \end{array} \right] \Rightarrow x = 277/5\text{g}$$

۱۴۳ به جز عبارت سوم، سایر عبارت‌ها درست هستند.

۱۴۴ برخلاف آب، ساختار یخ منظم است.

۱۴۵ عبارت‌های اول و دوم درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

۱۴۶ • مولکول‌های O_2 و N_2 هر دو ناقطبی هستند و جرم مولی O_2 بیشتر

از N_2 است. بیشتر بودن جرم O_2 در مقایسه با N_2 باعث می‌شود که

نیروهای بین مولکولی O_2 به نسبت قوی‌تر بوده و راحت‌تر به حالت مایع تبدیل می‌شود.

۱۴۷ • خیار در آب شور به طور خودبه‌خودی چروکیده می‌شود و نمونه‌ای از فرایند اسماز است.

۱۴۸ ۲ عبارت‌های اول و دوم درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

۱۴۹ • قطبیت مولکول C بیشتر از مولکول H_2O است، زیرا گشتاور دوقطبی بزرگ‌تری دارد.

۱۵۰ • B نمی‌تواند اتانول باشد، زیرا نقطه جوش اتانول مایع بالاتر از 273K است.

۱۵۱ ۳ ۱۴۳

$$\frac{(\text{چگالی محلول})(\text{درصد جرمی})}{\text{جرم مولی حل شونده}} = \frac{10 \times a \times 1/2}{100}$$

$$\Rightarrow a = 37/5$$

۱۵۲ محلول $5/37\%$ جرمی یعنی این‌که به ازای 100g محلول، $37/5\text{g}$

۱۵۳ حل شونده و $62/5\text{g}$ آب داریم:

$$?g \text{KNO}_3 = 100\text{g} \text{H}_2\text{O} \times \frac{37/5\text{g} \text{KNO}_3}{62/5\text{g} \text{H}_2\text{O}} = 60\text{g} \text{KNO}_3$$

۱۵۴ ۴ هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

۱۵۵ ۱ ۱۴۵

۱۵۶ با استفاده از روش‌های اسمزمعکوس و صافی کربن می‌توان

۱۵۷ ترکیب‌های آلتی فرار را از آب آلوده جدا کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱۳۵

۱) در ساختار ویتامین C، یک گروه عاملی استری و چهار گروه عاملی هیدروکسیل وجود دارد.

۲) ویتامین A در مجموع یک مولکول ناقطبی بوده و نیروی جاذبه میان مولکول‌های آن نمی‌تواند به طور عمده از نوع پیوند هیدروژنی باشد.

(۳) در ساختار ویتامین K یک حلقة بنزني و دو گروه عاملی کتونی وجود دارد.

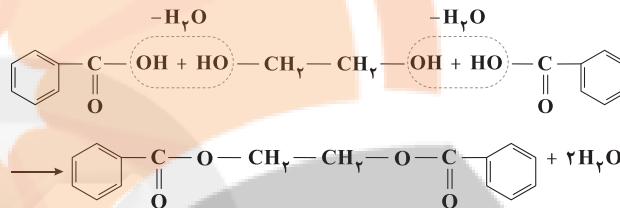
بررسی عبارت‌های نادرست: ۱ ۱۳۱

ب) جرم مولی متیل آمین (CH_3NH_2)، سیانواتن ($\text{C}_2\text{H}_4\text{N}$) و اتین (C_2H_2) به ترتیب برابر با ۳۱، ۵۳ و ۲۶ گرم بر مول است.

پ) پلیمرهای طبیعی مانند شاخگوزن و پشم گوسفند از عنصر (O, N, H, C) تشکیل شده‌اند.

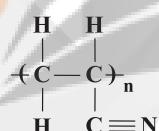
۱۳۲ ۱ ترکیب (I) یک دیالکل و ترکیب (II) یک کربوکسیلیک

اسید است. از واکنش این دو ترکیب نمی‌توان پلی‌استر تولید کرد. زیرا ترکیب (II) دی‌اسید نیست. دی‌الکل داده شده از دو سمت خود با مولکول اسید آلی واکنش می‌دهد.

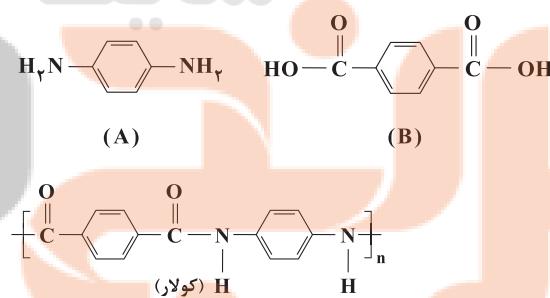
۱۳۳ ۳ به جز عبارت سوم، سار عبارت‌ها درست هستند. در هر واحد

تک ادشوندہ از بله سیانوات، یک بیوند سہ گانہ وجود دارد:

۱۳۴ ۱ مطابق داده‌های سؤال، ساختار دی‌آمین A، دی‌اسید B و

کولا، به صورت زیر است:

همان طور که می‌بینید در هر واحد تکرارشونده از کولار، ۸ پیوند وجود داشته و جرم مولی واحد تکرارشونده برابر است با:

$$\text{CO}(\text{C}_6\text{H}_5)\text{CONH}(\text{C}_6\text{H}_5)\text{NH:}$$

$$?g = \frac{4/816 \times 1^{\circ}25}{\frac{238g}{8 \times 6/02 \times 1^{\circ}23}} = 238 \text{ g/mol}^{-1}$$